ၽႃ 218 ၵိူၼ်သၢမ် – ၵိူၼ်သီႇ, ပီတႆး 2099 Vol. 22, No 218, FEBRUARY - MARCH 2005

INDEPENDENCE

ၵၢၼ်မိူင်းၶေႃႈၶၢဝ်ႇၵူၼ်းတႅၼ်းၵူၼ်း |8|
ပိူင်ပိၼ်ၶၼ်ၼပ်ႉတၢမ်းၽၢၼ်ႇတီႈၼူၺ်ႈၶၢမ်းတႃႈ |11|
လိၵ်ႈၵၢၼ်ႇၼွၼ်းႁိူဝ် ၶမ်ၸိုင်ႈၶမ်ႈၵႂႃႈ |13|
သျှမ်းခေါင်းဆောင်များ ဖမ်းဆီးမှု |18|
လတ်တလောနိုင်ငံရေးသုံးသပ်ချက် |21|
ပြည်တွင်းစစ်ပြန်စဘို့ နအဖဖန်တီး |28|
Puppet show reopens |36|
The ground view disagrees with bird's eye-view |38|
Mounting suspense |39|

ၸုမ်ႈၶၼ်ပ်ႉတႆးထုၵ်ႇတီႈၸိုမ်း
တီႈထၼ်ႈယူႇယၼ်းပၼ်ၶၼ်ၵႂၢမ်းမႃ

20-.

လိူၼ်ၾႅပ်ႊၿဝ်ႊရီႊ တင်း လိူၼ်မၢတ်ႉၶျ် 2 လိူၼ်ၼႆႉ ပဵၼ်လိူၼ်ၵိူၵ်းပိူၼ်ႈႁႃႉၵေႃႉ–လိူဝ်ႈၵၢတ်ႈႁဝ်းလႆႈတူၵ်းႁႃႉၶိူၵ်းလုၵ်းလဝ်၊ ပိူၼ်ႈတီႈၸွပ်းၵၢဝ်ၽူႈၸမ်းႁဝ်းၵုမ်းၶင်၊ ၵူၼ်းမိူင်းလႆႈလိူတ်ႈမႆႈၵူဝ်ၵွင်၊ ၸၢင်းယိင်းထုၵ်ႇၵၼ်ႉမင်၊ လုၵ်ႈလၢၼ်ႁဝ်းဢမ်ႇၶိုၼ်ႈႁူႉသင်၊ ပဵၼ်ၸႆမႄးၶၢဝ်းတၢင်း 43 ပီ ႁၢၼ်ႉတေႃႇဝၼ်းမိူဝ်ႈၼႆႉ။

ပေႃးမႃးယိူၼ်းၽိူၼ်ႉၸိူၼ်း ပိူၼ်းမိူၼ်ႉသိူၼ်းလိူင် မိူဝ်ႈ 1962 လိူၼ်မၢတ်ႉၶျ် 2 ဝၼ်း လွမ်သိုၵ်းၸေႈဝိၼ်း ၵွၼ်သိုၵ်းမၢၼ်ႈမႃးယိုတ်းဢႃႇၸႃႇလိူင်ႈမိူင်းသေ တီႇၸွပ်းပဵတ်ႈၽူႈတၢင်း ၵိုၵ်ႉၽူႈၸမ်းၵူၼ်းမိူင်းၵူႈလၢဝ်းၸိုဝ်းလေႃးမိူင်း၊ ပႃးၸိမ်ၽူႈၵွၼ်ၶူဝ်မၢၼ်ႈၶဝ်။ ၽူႈတၢင်းၵူၼ်းမိူင်း ၵိုၵ်ႉလဝ်ႈၽႃႇမိူင်းတႆးတင်းၸမ်ၵေႃႈ လႆႈထုၵ်ႉသိုၵ်းမၢၼ်ႈတီႇၸွပ်းၶင်ၶွၵ်ႈ ၸပ်ႉႁူဝ်သိပ်း၊ ထိုင်တီႈၵမ်ႈၽွင်းတၢႆးၶွၵ်ႈ။ ၸွမ်းဝၼ်းၸၼ်ႉလဝ်ႈၽႃႇသီႈပေႃႉ ၸဝ်ႈၵျႃႇသၢင် ၵေႃႈ သိုၵ်းမၢၼ်ႈတီႇၵမ်တီႈတူၼ်ႈတီး၊ လၵ်ႉလွမ်ၸွပ်းၵႂႃႇၶင်ၶွၵ်ႈၵူဝ်ႈၶၢဝ်းသေ ဢၢဝ်တၢႆးပဵတ်ႈၸွမ်းတပ်ႉမၢၼ်ႈပႃႇထူး ႁိမ်းဝီင်းလွၵ်ႈလွၵ်ႉ။

ၸဝ်ႈၵျႃႇသၢင်ၼႆႉ ပဵၼ်ၸဝ်ႈၵၢဝ်ၸွင် ၸဝ်ႈၸုမ်ထုၼ်းဢူး ဢၼ်ပဵၼ်ႁူဝ်ပဝ်ႈပႃႇတီႈႁူဝ်သိုဝ် SNLD ။ (ပေႃႈၸုမ်ထုၼ်းဢူး ၸဝ်ႈၵျႃႇလုင်ႇ ပဵၼ်ပီႈဢၢႆႈ ၸဝ်ႈၵျႃႇသၢင်) ဢၼ်လႆႈထုၵ်ႇလုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈ SPDC ၶဝ်တီႇၸွပ်း၊ ပႃးတင်းၽူႈၸမ်းၸိုင်း ၵႂႃႇၸုတ်း ႁူမ်ႈတင်းသိူင်ႈမွၵ်ႈ 30 ၵေႃႉ မိူဝ်ႈႁူဝ်လိူၼ်ၾႅပ်ႊၿဝ်ႊရီႊ။

ပေႃးယူႇတီႈၵူၼ်းမိူင်း ၵိုၵ်ႉလုမ်းပၢႆးမိူင်း ပၢႆးသိုၵ်းၵူႈလဝ်ႈၸိူဝ်းလေႃးမိူင်း ၶိူဝ်းသၢၼ်ၶတ်းလုၵ်ႉၽိူၼ်ႉတေႃႇသူႈမႃး (ပႃးၸိမ်လုမ်းမၢၼ်ႈၽၢႆႇတီႇမူဝ်ႇၶရေႇသီႇၵမ်ႈၽွင်ႈ ၶိူဝ်းလိပ်ႈႁႅၼ်းႁူႉထိုင်ပိူၼ်းၼတႉ) ၵွၼ်ဢၼ်ပွင်ႇၵႂ်ယွမ်းႁပ်ႉဝႆႉၸၼ်ႉလိူင် ဢၼ်လွင်ႉဢႃႇၸႃႇႁူမ်ႇငမ်းတိၵ်းတိင်မႃး ယႃႇၶိုင်ႈလႆႈပၼ်သုၼ်ႇလႆႈလဝ်ႈၸိူဝ်းလေႃးမိူင်း၊ သုၼ်ႇလႆႈတီႇမူဝ်ႇၶရေႇသီႇ၊ သုၼ်ႇလႆႈၵူၼ်းလိူဝ်းၼႆႉ ပဵၼ်လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၸၢၵ်ႈမိူင်းၵူႈသိပ်ႇၵူႈပၢၼ်။

ၵူၼ်းၵႆႉပေႃးယူႇတီႈမၢၵ်ႈတႃႇလုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၶဝ်တူၺ်းသေ ၸွမ်းတူၼ်းလွၵ်ႈၶဝ်တွင်းၵႂႃႇဝႆႉသမ်ႉ တင်းၼႆ, 1947 တေႃႇထိုင်ယၢမ်းလဵဝ် (2005)၊ လွင်ႈလဝ်ႈၸိူဝ်းလေႃးမိူင်းၶဝ် ၵွၼ်ဢၼ်တူင်ႉတိူၼ်ႉၶတ်းလွၵ်ႈတူၵ်းယွၼ်း တႃႇသုၼ်ႇလႆႈဢၢၼ်ပႃႇမိူင်း ၵူႈပိူင်ပိူင်ၸၼ်ႉ၊ ၵေႃႉၵွၼ်ႁူဝ်ထူဝ်းၸၢႆႈႁူဝ်ႈပႃႇသူၼ်းတုမ်ၵုမ်ၵေႃႉၶိူင်ပွင်ၸၼ်ႉ ပဵၼ်လုမ်းမိူင်းတၢႆး (ပိူင်လူင်မၼ်းပဵၼ်ၽူႈၸမ်းတၢႆး/လုမ်းတၢႆး)မႃး ၵူႈပွၵ်ႈၵူႈၵမ်း၊ (တၢႆးၼႆႉပဵၼ်ၽူႈၵွၼ်ႁူဝ်ယႃႇမိူင်းႁူမ်ႈတုမ်တၢၵ်ႈယၢႆႈ)ၶဝ်ႁၼ်ထိုင်တတ်းမၵ်းဝႆႉၸၢင်ႉၸႂ်။

ႁၢင်လိူၼ်ၾႅပ်ႊၿဝ်ႊရီႊ ၽွင်း 7 လေႃးမိူင်း တူၵ်းယွၼ်း တွၼ်ႈတႃႇၶႅၼ်းလိတ်ႈပၼ်ႁႃပိူင်ငဝ်ႈပိူင်းမိူင်း ၸၼ်ႉပၢင်ၵုမ်သၽႃးပႃႊလီႊမၼ်ႊၸၼ်ႉလႄႈသင်၊ လိူဝ်းၼႆႉ လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၶဝ် တိုၼ်းလိၸႄးဝႃႈ ပဵၼ်ယွၼ်ႉၽူႈၸမ်းတၢႆး ၵွၼ်သႄ,

ဢၼ်လွင်ႉဢႃႇၸႃႇႁူမ်ႇငမ်းတိၵ်းတိင်မႃး
ယႃႇၶိုင်ႈလႆႈပၼ်သုၼ်ႇလႆႈလဝ်ႈၸိူဝ်းလေႃးမိူင်း၊ သုၼ်ႇလႆႈတီႇမူဝ်ႇၶရေႇသီႇ၊
သုၼ်ႇလႆႈၵူၼ်းလိူဝ်းၼႆႉ ပဵၼ်လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၸၢၵ်ႈမိူင်း

1947 ၾႅပ်ႊၿဝ်ႊရီႊ ဝၼ်းထိ 3–12 ဢၼ်ႁဵတ်းပၢင်ၵုမ်တီႈပၢင်လူင် တေႃႇထိုင်ပေႃးပဵၼ်မႃးၶေႃႈလႆႈလွင်ႈပၢင်လူင် 9 ၶေႃႈၸၼ်ႉလႄႈသင်၊ ၸွင်ႇပိူင်ငဝ်ႈပိူင်းမိူင်း 1947 တွၼ်ႈ 10 ဢၼ်မိူင်းတၢႆး တင်း ယၢင်းလႅင် မီးသုၼ်ႇလႆႈၽေႃတ်ႉ,ၵွၵ်ႉမိူင်းႁူမ်ႈတုမ်ၸၼ်ႉလႄႈသင်၊ 1961 လိူၼ်ၵျူၼ်ႊ 8–16 မိူဝ်ႈ 7 လေႃးမိူင်း (ဢမ်ႇ, ပႃးမၢၼ်ႈ) ႁဵတ်းပၢင်ၵုမ်လူင်တီႈတူၼ်ႈတီး လႆႈလွင်ႈဢၼ် တွၼ်ႈတႃႇထတ်းသၢင်မူၼ်ႉလႄႈမႄး ပိူင်ငဝ်ႈပိူင်းမိူင်း(1947) ႁႂ်ႈပဵၼ်မိူင်းႁူမ်ႈတုမ်ၾႅတ်ႊတရႄႊလႅတ်ႈၵၢင်ႉၸၼ်ႉ လႄႈသင်၊ 1962 ၸွင်ႇယူင်းပူင်းၵေႃႉမႃးလွင်ႈလွင်ႈၼႆႉသေ မၢႆလွင်ႈပိူင်းၵၢင်း လိၸႄးပိူၼ်ၽေႃဝ်ႉမႃးတေႃႇသေႃႉ။

မိူဝ်ႈသိုၵ်းမၢၼ်ႈၶဝ် တၢၵ်းၶိၼ်ႁဵတ်းပၢင်ၵုမ်လူင်လိူဝ်ႉၵၢတ်ႈ NC ပွၵ်ႈၵမ်းသွင် (17.5.04–9.7.04)သေ လုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်း 13 လုမ်း ႁူမ်ႈၵၼ်တူၵ်းယွၼ်း တွၼ်ႈတႃႇသုၼ်ႇလႆႈပၢႆးမိူင်း၊ (ႁႂ်ႈလေႃးမိူင်းၶဝ် မီးဢႃႇၸႃႇပွင်မၢၼ်မီး၊ တီႇပိုင်းတတ်းတြႃး၊ ၽွင်းငမ်းႁူမ်ႈ,လူမ်ႈႁႅင်းၵူၺ်း)ထိုင်တီႈလႆႈၵိုတ်းယင့် NC ပဵတ်ႈၸၼ်ႉၵေႃးမၢၼ်ႈၶဝ် ၸႂ်ႈလိၸႄးဝႃႈပဵၼ် လုမ်းတၢႆးၵိုတ်းသိုၵ်း (SSPC) ၵွၼ်သေႃႇသူၼ်းႁႂ်ႈႁူမ်ႈၵၼ်တိမ်ႈတၢင်, ၸင်,

ႁႂ်ႇသီၼ်,ဢႃႇဝုမ်း၊ သီင်ဢုမ်းငိၼ်းၶၢင်း၊ မေႃးငၢင်းငၢင်းၵေႃႈ၊
တေႃႈဢမ်,လီၵူဝ်၊ ယင်းၸႂ်ႈၶူဝ်ႁွၼ်,၊ ႁွပ်ႈငႄးသွၼ်,မၢင်ႈၶဵဝ်ႈႁၵ်းလီဝ်

INDP 218 SHAN.pmd 2 22/3/2548, 17:51

ၵဝ်ႇ။

ၼႃတ်ႉၼၼ်ႉယဝ်ႉ ဝၢႆးလင် **13** လုမ်း ႁူမ်ႈ ၵၼ်ၶပ်းၼႆၼ်းဝၼ်းလိူင်ႈတၢႆး (**7.2.05**)၊ ၼႃတ်ႉ ပၢင်ၵုမ်တီႈတူၼ်ႈတီးသေ ထိုင်မႃး**9.2.05** ၼၼ်ႉ ၶွင်းၵႂႃႇၽူႈၶိုၼ်ပၢင်ဢုပ်ႇၵုမ် မၵ်းမၼ်ႈပိူၼ်ၽေဝ်ႇ ၶွမ်ႊမတီႊၽူႈပၢႆးမေႃမိူင်းတႆး SSTCC **38** ၵေႃႉ ၼၼ်ႉ တႃႇ **25** ၵေႃႉ ပႃးတင်း လဝ်ႈသိုဝ်ထိၼ်း၊ ၶူးမျၼ်ႉတၢၼ်း၊ ၶူးသူလုၺ်ႇၶူင်းၶဝ် လႆႈထုၵ်ႇတိ ၵူႊ။ ဝၼ်းလိဝ်ၵၼ် ႁူဝ်ပဝ်ႈၸုၼ်ထုၼ်းၶူး ၸလႈ ၽူႈၼမ်းၶွင်း SNLD ၸၢႆးၼုတ်း၊ ၸၢႆးလႃႉၵွင်ႇ၊ ၸဝ်ႈတႃႇၶူး(လုၵ်ႈၸဝ်ႈတႃႇတိၼ်ႉ ၸဝ်ႈၽႃႉ ပၢင်လွင်း)ၶဝ်ၵေႃႈ လႆႈထုၵ်ႇတိလႅပ်း တင်းသိူင်ႈ **30** ၵေႃႉ။

ပေႃးတူလုၺ်း ၸၢႆးၼႃတ်ႉလုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈ ၶဝ်ၼႄႉ ၸႂ်ႉလႃႉလိူဝ်မိူဝ်ႈလုမ်းၶိၼ်ႇလုၼ်ႉ ၽၢႆႇလွပ်ႇ ၶၢဝ်ႇၶဝ်တိုၵ်ႉမီးဢႃႇၼႄႇလူးႁွၼ်ႇ။ လွင်ႈတိလႅပ်း ၽူႈၼမ်းလုမ်းတႆးတင်းၼမ်ၼႄႉ မိူၼ်မိူဝ်ႈလုမ်း သိုၵ်းၼေႇဝိၼ်းယိုတ်းဢႃႇၼႄႇ မိူဝ်ႈ **2.3.62**။ ၼင်ႇႁိုဝ်ၵၢၼ်မိူင်းတႆး ၵိူၵ်ႇၵူႈလၢဝ်းၶိုဝ်းလေး မိူင်း တေဢမ်ႇလၢင်ႈတူင်ႉတူဝ်–ႁူတ်းႁူဝ်ၵူဝ် ယၢၼ်ႈၵူႊၼၼ်ႉ ပဵၼ်ၸၢႆးထိုဝ်ၶေႃးၵႂႃႇၸၼလိူင်း။

14.2.05 ၽူႈၼမ်းၶွင်း SSPC လဝ်ႈသိုၵ်း လူင်ၵၢႆႇၽႃႉ ၵူႊႁူပ်ႉလွမ်သိုၵ်းတိူင်းသိူင်ႇ တီႈ တႃႈၵုင်ႈသေ တုၵ်းယွၼ်းႁႂ်ႈပွႆႇပၼ် လဝ်ႈသိုဝ် ထိၼ်း၊ ပေႃးဢမ်ႇၼၼ်လုမ်း SSA-N တေဢမ်ႇ လၢင်ႈၶိုၼ်ႈလွမ်းပၢင်ၵုမ် NC ဝႃႈၼႆ ပၢႆလၢတ်ႈ ဝႃႈ– *"ၵတ်ႉသင်ဝႃႈသိုဝ်ထိၼ်း–ၸုၼ်ထုၼ်းၶူး ၵူလုၺ်း၊ ဢမ်ႇလိူဝ်သေလွမ်ၽွင်းလူင်ၶိၼ်ႇလုၼ်ႉ ႁဝ်းယင်းတိၵမ်၊ သူတေၶိုၼ်ႈဢမ်ႇၶိုၼ်ႈ NC ၼၼ်ႉ မီးတီႈသူ"* ၼႆယဝ်ႉ။

ဝၢႆးၼၼ်ႉၽူႈဢွၼ်ႁူဝ် SSA-N ၶဝ်ၵေႃႈ ၼႃတ်ႉပၢင်ၵုမ်တီႈငဝ်ႈငုၼ်းသိူင်ၵိဝ်ႉသေ ဢုပ်ႇၵၼ် တွၼ်ႈတႃႇဢဝ်ၸၢႆးၵၢၼ်မိူင်းသိုပ်ႇတေႃႇသူႈ။ လွင်ႈၼႆၼ်းသိုၵ်း လွႆႉၸၢႆးႁူၵ်ႈၵႂႃႇၼၼ်ႉ ဝႆႉပီၼ် တၢင်းလိူၵ်ႈလိူၼ်းသုတ်း ဝႃႈၼႆ။ ၽၢႆႇၼိုင်ႈတၢင်း ၼိုင်ႈမီးၶၢဝ်ႇဝႃႈ ၶွင်းၼေႃႈလိၼ် SSPC (SSA-N+ SSNA) မိူင်းတႆးပွတ်းႁွင်ႇ မၢင်တီႈၼႄႉသိုၵ်းမၢၼ်ႈ ၸလႈသိုၵ်းတႆး ဢမ်ႇထိုင်တီႈၶိူင်ႈၶိူင်ယၼ်ႇသိုၵ်း ငၢၼ်မွႆႉတေႃႇၵၼ်ၵေႃႈ ၽႃင်ႉသတိတူဝ်ႈတၼ်းဝႆႉ ၼင်ႇၵၼ်လိူဝ်ၵဝ်ႇ။

ၵိဝ်ႇလူလုၺ်ႈငဝ်းလၢႆးလိူဝ်းၼႆႉ ႁူဝ်ပဝ်ႈလူင် RCSS/SSA လဝ်ႈယွတ်ႈသိုၵ်းၵေႃႈထတ်းသၢင် ပွင်ႇၶၢင်းၸၼၵမ်ႈၽွင်ႈ ဝႃႈၼင်ႇၼႆ။

u ၵြႃးဢမ်ႇၼၼ် လွင်ႈထုၵ်ႇမိၼ်ႈလိူဝ်ႈလွႆႈ ၼႆႉ ဢမ်ႇလွႆႈဝႃႈလူးလွင်ႈလီ လၢႆးယိူၼ်ႉၵၼ်ႈ ၵူလုၺ်း၊ လွႆႉလၢႆးလွႆႈၼႃတ်ႉၵေႃႈလီ ႁႂ်ႈပဵၼ်တႃႇဢၵ်ဝ် ပေႃႉလႆႈၼၼ်ႉ ပဵၼ်ၵြႃးယဝ်ႉ။

u လွင်ႈမေႃသုၺ်ႇလွႆႈၼႃတ်ႉလွမ်း ၽ **4** တူဝ် (ၽိၼ်၊ ၽိုၵ်း၊ ၽိုတ်ႉ၊ ၽိုၼ်ႉ)ၸလႈ ၶိူင်ႈလၢႆး လ **4** တူဝ် (လၢႆးၽိၼ်၊ လၢႆးၼႆၼ်း၊ လၢႆးသူႈ၊ လၢႆးတိုၵ်း) လိူဝ်းၼႆႉပဵၼ်ၵြႃးထုၵ်ႇမိၼ်ႈ။

u ႁူႉယူႇဝႃႈဢမ်ႇထုၵ်ႇလႆႈပဵၼ်ငူးလိုမ်ပွႆႉ ထႃႈၶွၼ်ႉ(လိဝ်းၸလႈၼၢၼ်း တၵ်းလႆႈ ထုၵ်ႇတိ)ၼႆသေတႃႉ သမ်ႉၵုမ်ႇပွႆႉၶၢဝ်းယၢမ်းမႃး တိၵ်းတိၵ်းၼၼ်ႉ ပဵၼ်လၢႆးယူႇၽႅၢႇၵၢၼ်ႉပုၼ်ႈ (ပၼ်ၽူႈၶိၼ်ယူႇၽႅၢႇပေႃႉပုၼ်ႈ)။

u သူပ်းၵႃမ်းၵႂၢႆ၊ လူမ်းၵႂၢႆ လွႆႉသမ်ႉဢမ်ႇၵႂၢႆ (တူဝ်ဢမ်ႇၵတ်းၸတေႃႉ)ၼႆႉ ၼႄႇလိူဝ်မိဝ်း ၶေႃႉယွမ် ဢမ်ႇလၢင်ႈဢၵ်ၼူပီးတူဝ်ယႂ်ႇ။

u ၵွပ်ႈၵၵ်ႉလိူဝ်ႉလၢတ်ႈၸလႈ လွင်ႈလုၼ်ႉၶဝ်ႈ ၶွၵ်ႈ လိူင်သမ်ႉၵတ်းယူႇ၊ ယၢၼ်ဢွၵ်ႇတူင်ႇ ၽူႈၶိၼ်တေႃႇသူႈတၢင်းၼွၵ်ႈ သမ်ႉဢမ်ႇၵတ်းၼၼ်ႉ လၢင်ႈပိၼ်လၢႆးတၢင်းတိူၵ်ႈတၼ်။ မိူၼ်တၢင်းဢၵ်ဝ် ၵၢၼ်ၵဝ်းတၢႆပိူတ်ႈၶိုင်ႈၼိုင်ႈ။ ၼွၵ်ႈသေၵတ်းလုၼ်ႉ ၶဝ်ႈၶွၵ်ႈၼၼ်ႉ လီမီးတၢင်းလိူၵ်ႈတၢင်ႇလၢႆး။

u ၽူႈၼမ်းတႆး လႆႈထုၵ်ႇတိၶင်ၼႆႉ ၽၢႆႇၼိုင်ႈ တၢင်းၼိုင်ႈလၢင်ႈမီးၼမ်ႉတွၼ်း၊ လၢင်ႈမီး ၽူႈၼမ်းႁူၼ်ႈမွႆႇ(လုပ်ႈသိၼ်းမွႆႇ)ၶဝ် မေႃလိပ်း လွႆႉၵတ်းၵၢၼ်သေ လပ်ႉၼမ်ႉၵတ်ႉတိူဝ်းၶိၼ်ႇ ၵိၼ်ႇ ၶိင်လိူဝ်ၵဝ်ႇ။

u ၵတ်းမင်–ဢမ်ႇၵတ်းမင်ၽူႈၶိၼ်ၼႄႉ ယူႇ တီႈဝႃႈလွင်ႇၵတ်းတိပ်းတတ်းပုတ်းၶၢတ်ႇ။

u လုၵ်ႈတီႈၽႂ်းၽိူင်ႈႁွႆႈမေယိၼ်းပိၼ်ၽႂ်း ၽိုၼ်း/ၽႂ်းလုၼ်းၵိပ်ႇ။

ပိၼ်ႁိုဝ်ၵေႃႈယဝ်ႉ ပိၼ်ၵဝ်ႉၵေႃႈလၢႆး၊ ဢၼ် လၢႆးတွႆႇႁွၵ်ႈၵိၵ်ႇပေႃႈဝၢၼ်ႈၸမႈမိူင်းၵဝ်း မုင်ႈ မွင်း၊ မၢင်ႇၵိူဝ်းယူႇယၢမ်းလိဝ်ၼႄႉ – *"ၽူႈၼမ်းတႆး လႆႈထုၵ်ႇတိလႅပ်းၵေႃႈ၊ ယႃႇႁႂ်ႈ တီႈထိၼ်ႈယိၼ်း ပိၼ်ယွပ်းမႃႉ သေၵမ်း"*။

သိူင်ၶဝ်ႇႁွၵ်ႈ (**2.3.05**)

5 ဝၼ်းဢမ်ႇပွႆႇ၊ ထိူင်ႈ 10 ဝၼ်း

u ထိူင်ႈ **5** ဝၼ်းတိမ်တိမ် ပေႃးဢမ်ႇပွႆႇပၼ်ၵူၼ်းလူင်ၵဝ်းၸတေႃႉ ၵဝ်းမင်ၶိုၼ်း တိုၼ်းယိုဝ်းၵမ်းလိဝ်ၼႄလႃႉ။
မိူဝ်ႈလိဝ်ပေႃးပူၼ်ႉဝၼ်းမၼ်းမႃး ယဝ်ႉၶႃႈလူး?။

o ဢူိဝ်ႈ ! ပွႆႉတူလုၺ်းထိူင်ႈ **10** ဝၼ်း **20** ဝၼ်းႁွၼ်ႇၸလႈ ပေႃးဢမ်ႇပွႆႇၸတေႃႉ ထုၵ်ႇလီၼႃတ်ႉႁိုဝ် လင်ႇၵွႆႈဝူၼ်ႉထိူင်ႈၵမ်းၼိုင်ႈၵူႊ။

INDP 218 SHAN.pmd 3 22/3/2548, 17:51

ယုင် ပိၶင် ယုင် ၶုင်း လုင်ႈ တီး

လိၵ်ႈ	ၸၢင်းၶမ်းလူဝ်ႉ
လိၵ်ႈၶူင်းမၢၼ်း	Katherine Sao-O
ပေႃႈမႄႈ	လဝ်ႈၵူဝ်ႉ (ၵႂၢတ်ႈၶျူၵ်ႈ–မိူင်းယႂ်) ၸၢင်းၶိၼ်ႉတႃၼ်ႇ (ၶိုဝ်ႈၵိၼ်မိူင်းထၼ်–ၵလေႃး တွင်ႈလဝ်ႈၽႄႉသၢမိူင်းၶမ်း မိူင်းၶူမ်ႈတုမ်လိူင်ႈတႆး)
ပီၵိူတ်ႇ	**1937** တီႈဝႄႈၵႂၢတ်ႈၶျူၵ်ႈ–ပွၵ်ႉဝဵင်းလၢၼ်း၊ မိူင်းယႂ် [**1943** ၶိုဝ်းမိၼ် သိုၵ်းၵျပၼ်ႇမႃးပွႆႇမၢၵ်ႇၶလႄႈ လဝ်ႈၵႂၢတ်ႈၶျူၵ်ႈလဝ်ႈၵူဝ်ႉ မေးလူင်/ၸွႆႈ၊ ၸွင်ႇလိုၼ်းလဝ်ႈၸၢင်းထႃး သဵင်ႈမုၼ်လွမ်းၵၼ်၊ လဝ်ႈၶမ်းလူဝ်ႉတိုၵ်ႉႁဵၼ်ႇၶိုၼ်ႈ ၶူင်းမၢၼ်းတီႈလႆႈသဵဝ်ႈၶလႄႈ လွတ်ႈပဵတ်ႈ]
ပီႈၸွင်ႇၶူမ်ႈတွင်ႇ	မီး (**4**) ၵေႃႉ၊ (ၸၢႆး **1** ယိင်း **3**)
	1. လဝ်ႈၸၢင်းသုလႃႉရီႉ လု **1985** တီႈတႃႈၵုင်ႈ (ၶမႈလဝ်ႈသီႉၵ ၵိင်းဝီ) ၶတႉၸႄႈၶိုၼ်းၵိုၵ်းလဝ်ႈၸေႃႉမျူႉ (**1960** *ၽူႈၵႂၢတ်းငၢၼ် ပၢင်တိုၵ်း တၢင်ႇယၢၼ်း*) လဝ်ႈၸေႃႉမျူႉလုမိူဝ်ႈ **2000** တီႈတၢင်ႇယၢၼ်း
	2. လဝ်ႈၽူဝ်းၶွင်ႉ (ၸၢႆး) လုမိူဝ်ႈ **1980** ပႆ တီႈလႆႈသဵဝ်ႈ
	3. လဝ်ႈၸၢင်းၶမ်းလူဝ်ႉ
	4. လဝ်ႈထႃး (ယိင်းထႃး) လုမိူဝ်ႈ **1943**
ၸႄႈၶိုၼ်း	လဝ်ႈၵုဝ်း (လုၵ်ႈၵႂၢတ်ႈၶျူၵ်ႈမိူင်းလိူၼ်း) ပဵၼ်ၽွင်းတဵၼ်း မိူင်းလိူၼ်း မိူဝ်ႈ **1960** ဝႆးလိူၵ်ႈတင်ႈ။ လုမိူဝ်ႈ **1985** တီႈလွႆငိုၼ်း ၵွမ်းဝၢၼ်ႈပၢင်ႁွႆး ၵိူင်ႉမိူင်းတုင် ဢေႊဝဵင်းသီႉပေႃႉ။ (လဝ်ႈသိုဝ်ၶူမ်ႉၽႄႉ သဵၼ်ဝီ မၼ်ႈပၼ်ၶလႄႈ ပဵၼ်ၵူပ်ႇႁူႈၵၼ်မိူဝ်ႈ **1959** တီႈလႆႈသဵဝ်ႈ)။
လုၵ်ႈလၢင်း	**1.** ၸၢႆးလိူၼ်လႅင်း (ၶသလ ၽူႈၸင်ႈလုမ်းၵုပ်ႇပိူင်ႉတပ်ႇလုမ်း **7** SSA) ၵိူတ်ႇ **1961** တီႈၸွင်ၵႅပ်း မိူင်းၵၢဝ်
	2. ၸၢႆးလိူၼ်ၶမ်း ၵိူတ်ႇ **1971** တီႈလွႆၶိူဝ်း
	3. ၸၢင်းလိူၼ်ၶွမ် ၵိူတ်ႇ **1975**
	4. ၸၢႆးလိူၼ်းၶမ်း ၵိူတ်ႇတီႈပၢင်သၢင်း **1977**
တီႈယူႇ	ပွၵ်ႉ **6** ဝၢၼ်ႈၵိုၼ်တႅၵ်ႇ (ထိုတ်ႇထႆး)
ဝၼ်းသဵင်ႈမုၼ်	**14/1/2005** ယၢမ်း **10:10** မူင်း တီႈၶူင်းယႃၵိုၼ်တႅၵ်ႇ ၵႃႉယု **68**

ၶၢဝ်းတၢင်းၵၢၼ်းၶူႉတၢင်းမေႃ ၶလႄႈ ၸႄႈၵၢၼ်

1942–43	ႁဵၼ်ႉၶိုၼ်ႈၶူင်းမၢၼ်း ၶတႉလၼ်ႇငဝ်ႈ/ၵၢင် Guardian Angles' Convent School, Lashio (ႁွင်းၸႆႈၶၢဝ်)
1957	လူပ်းပူၼ်ႉလၼ် **10** matric တီႈလႆႈသဵဝ်ႈ (ပၢၼ် Democracy လူင်ပွင်လိူင်ႈ AFPFL)
1963	ႁဵၼ်ႉၶိုၼ်ႈၶူင်းမၢၼ်းသွၼ်ပဵၼ်ၶူး TTC တီႈတူၼ်ႈတီး **2** ပီ
1965	ၶတႉမၢတ်းၶူးသွၼ်လၼ်ႇငဝ်ႈ တီႈတၢင်ႇယၢၼ်း
1968	ပဵၼ်ၽူႈႁွၼ်းၶူင်းမၢၼ်းလၼ်ႇၵၢင် တီႈတၢင်ႇယၢၼ်း

ၶၢဝ်းတၢင်းၵၢၼ်လိူဝ်ႇလၢတ်ႈ

1970	လုၵ်ႉတၢင်ႇယၢၼ်းၶဝ်ႈထိုၼ်ႉႁဵၼ်ႉၵႃပ်ႉၵၢၼ်လိူဝ်ႇလၢတ်ႈ ၸွမ်း SSA လွမ်းလဝ်ႈၽူဝ် ပွတ်းၸႄးၶႃႉ။ (ဝႆႇလုၵ်ႈလၢင်းၸွမ်းၶိုၼ်း)
1971	ပဵၼ်ၵူၺ်းလီပႃႇတီႉ/ၵဵမ်ၽူႈၶဝ်ႈပႃႇတီႉ မိူဝ်ႈတင်ႈပႃႇတီႉမိူဝ်ႉသုင်လိူင်ႈတႆး SSPP တီႈၸုမ်ႉပၢင်ၵိင်းလိူၼ်၊ လဵပ်ႈမၢၼ်းပႆးမိူင်း၊ သဵၼ်ႈတၢင်းၸႄႈၵၢၼ်ပႃႇတီႉ
1973	ပဵၼ်ၽူႈၶဝ်ႈပႃႇတီႉ SSPP တဵမ်တူဝ်

[1937-2005]

1975 ၶဝ်ႈႁူႇငဝ်ႈငုၼ်းပၢင်သၢင်း–လွမ်းၽူႈမီးလၼ်ႇ SSA/SSPP မိူဝ်ႈပိၼ်ၵူၺ်းလီ CPB ႁၢပ်ႇၵၢၼ်ပိၼ်ႁူဝ်ၸေႈယိင်းပႃႇတီႇ၊ ၵုမ်းယိပ်းလွႆႈႁႅင်းၵၢၼ်ပႃးပလႃႇ/လုမ်းတြႃး/ႁႅင်းၵၢၼ်ယီႇပွႆႉၶူဝ်းမုၵ်ႉလုမ်း၊ ၶိုၼ်ႈပိၼ်လၼ်ႉၶုၼ်သိုၵ်း

1980 ၶိုၼ်ႈပိၼ်လၼ်ႉၶုၼ်သိုၵ်းလူင်– ပိၼ်ၵႃႇမ်ၶွမ်ႇမတီႇငဝ်ႈငုၼ်း

1981 ပိၼ်ၽူႈၶဝ်ႈၶွမ်ႇမတီႇငဝ်ႈငုၼ်း၊ လူင်းမႃးပၢင်ၵုမ်လူင်ပႃႇတီႇပွၵ်ႈ 2 တီႈၵိဝ်ႇႁူၵ်း လိၼ်လိၼ်။ လႆႈၶိုၼ်ႈပိၼ်လၼ်ႉလဝ်ႈႁၢၼ်။ ယိပ်းလုမ်းငဝ်ႈငုၼ်းပႃႇတီႇ ပုတ်ႈတၢၼ်း လဝ်ႈၶၢၼ်မိူင်း တီႈႁူဝ်မိူင်း–မိူင်းမွႆႇ

1983 မိူဝ်ႈ SSA/SSPP ပွတ်းလၢၼ်းလုယႆႈၵမ်းၸိုင်ႈၸၼ်ႉ– ႁူဝ်ပဝ်ႈလူင် SUA လဝ်ႈ ၶုၼ်သႃႇ တွႆႇသႆႇလူမ်းႁွင်ႉၶလႈ လႆႈလိၵ်ႉႁူႇႁပ်ႉပွတ်းဝၢၼ်ႈဝႃႉ (ဝၢၼ်ႈမွႆႇသႆႈၶၢဝ်) ၶႃႈႁၢၼ် ၵိူင်ႇႁူလ်ႈၽေ ၶမႈႁွင်ႈသွၼ် မႃးယူႇႁိၼ်တိၵ်ႇ တင်းလုၵ်ႈလၢင်း။ မႃးလွႆႈ ႁၢပ်ႇၵၢၼ်ပိၼ် ၽူႈႁွၼ်းႁူင်းႁိၼ်းလိူဝ်ႉလၢတ်ႈ ဝၢၼ်ႈထိုတ်ႉထႆး၊ တေႃႇထိုင် SURA-SSA-SUA 3 လုမ်းႁူမ်ႈႁွမ်းၵၢၼ်ပိၼ် MTA

1993 လႆႈထုၵ်ႇတိုင်ႇတင်ႈပိၼ်ႁူဝ်ၶေႃႈၽွႆႇၸၢင်းယိင်း ၸွႆးၵေႃလိူဝ်ႉလၢတ်ႈ SSNC ။ တီႈႁူဝ်မိူင်း၊ ၵပ်းသိုပ်ႇလုမ်းၸၢင်းယိင်းၵူႈမိူင်းမိူင်းၵမ်းၸိုင်ႈ–ဢၢင်ႈတေလႆႈႁူႇ ပၢင်ၵုမ်လူင်ၸၢင်းယိင်းလုမ်ႈၽွႉတီႈ ပိူလ်ၵျိင်း မိူင်းၶၶ

1996 လုၵ်ႉႁူဝ်မိူင်းလူင်းမႃးၶမႈႁွင်ႈသွၼ် လွမ်းလဝ်ႈၶိုၼ်းသုၺ်/သိူင်လိုၼ်ႈ

1999 ပိၼ်တီႈတိူင်ႇပၢင်ႇၽိုၵ်းသႃ လုမ်းပွင်ၵၢၼ်ၶမႈဝၢၼ်ႈထိုတ်ႉထႆး ပိၼ်ၵမ်ၵၢၼ်ထဝ်ႈ ဝၢၼ်ႈထဝ်ႈၶေႃး၊ ၽူႈမႆႇယိပ်းငိုၼ်း လုမ်းတေႃးၽိၼ်ႇၶမႈဝၢၼ်ႈ၊ ပိၼ်ၽူႈၵုမ်းၵၢၼ် ႁူင်းႁိမ်းမူႇဝၢၼ်ႈ၊ ၽွႆႇတွင်ႈတိဝ်းမူႇဝၢၼ်ႈ 9

ၵၢဝ်ႇလၢတ်ႈၶတႉလၢတ်ႈဝႃႈ၊
သမ်ႉပွႆႇၶေႃႈပွႆႇလင်

Well spoken, but exposed

from front to rear

แม้การพูดเอาจริงเอาจัง

กลับปล่อยหน้าปล่อยหลัง

ပြောတော့ဟုတ်တိပတ်တိ

ကြည့်တော့ရှေ့ပေါ်နောက်ပေါ်

ၸွမ်းပၼီး ရီးၸူၵ်ႉ ပိုၼ်ၽေဝ်ႇႁူႇဝႃႈ ဢၼ်လိူၵ်ႈဝႆႉၸၢင်းယိင်း (ဢႃႇယု 30 လူင်းတႂ်ႈ) 4 ၵေႃႉ တွၼ်ႈတႃႇပၼ်သူးရၢင်းဝၼ်း သုၼ်ႇလႆႈႁူၼ်း ပုၼ်ႈပီ 2005 ၼၼ်ႉ ပႃးၸၢင်းယိင်းတႆး ၵေႃႉၸိုင်ႈ တင်းၸၢင်းယိင်း လိူဝ်းတူင်ႉၸိုင်တႃႇ သုၼ်ႇလႆႈႁူၼ်းတၢင်ႇမိူင်း ထိူင်ႈ 3 ၵေႃႉ။

ၸွမ်းပၼီး ရီးၸူၵ်ႉ မိူင်းဢမေႇရိၵ (USA) ဢၼ်ႁဵတ်းၼႆႈၶိူင်ႈၸွင်ဢိၵ်ႇ၊ ၸူဝ်းၸုင်ႈၽွႆႇလိၼ်ႈ ႁိူင်း(ၵီႊလႃႊ)တင်းလုမ်ႈၽွႉၼႆႉ ၵႂႃႇပၼ်သူး

ၸၢင်းလၢမ်တွင်း လႆႈႁပ်ႉသူးရၢင်းဝၼ်း သုၼ်ႇလႆႈႁူၼ်းထိူင်ႈ

ရၢင်းဝၼ်းသုၼ်ႇလႆႈႁူၼ်းမႃး ႁူႈပီၶလႈ တႃႇပီ 2005 ၼႆႉ ၸၢင်းယိင်းမိူင်း ၶျေႊၶျၼ်ႊယိူဝ်ႊ 1 ၵေႃႉ၊ ၸၢင်းယိင်းမိူင်းမိၵ်ႉသီႊၵူဝ်ႊ 1 ၵေႃႉ၊ ၸၢင်းယိင်းမိူင်းလိပ်ႊပျူဝ်ႊ 1 ၵေႃႉ ဢိၵ်ႇၸၢင်းယိင်းမိူင်းတႆး 1 ၵေႃႉ ဢၼ်ပိၼ်ၸၢင်းလၢမ်တွင်း ၽူႈၶဝ်ႈ လုမ်းၵပ်းသၢၼ် လွင်ႈၸၢင်းယိင်းတႆး (SWAN)။

ဢၼ်လိူၵ်ႈဝႆႉၸၢင်းယိင်း 4 ၵေႃႉၼၼ်ႉ တွၼ်ႈတႃႇလိူဝ်းၶဝ်ႈတေလၢင်ႈ သိုပ်ႇတူင်ႉၸိုင်ၶိုင် ပွင်ၵၢၼ်ငၢၼ်းသုၼ်ႇလႆႈႁူၼ်းႁူႇထိူင်ႈ။ ၸွမ်းပ ၼီးရီးၸူၵ်ႉ တေၸွပ်ႇယိုၼ်ႈပၼ် သူးရၢင်းဝၼ်း 1 ၵေႃႉလႆႉ 50,000 တေႃးလိူဝ်ႊ(2 လၢၼ်ႉ ဝၢတ်ႇလမ်လမ်)။ ၸၢင်းလၢမ်တွင်း (ဢႃႇယု 23 ပီ)ၼႆႉ ပိၼ်ၽူႈၶတ်းလႂ်ၶဝ်ႈႁူမ်ႈ တူင်ႉၸိုင်ၸွႆးလုမ်း SWAN တွၼ်ႈတႃႇသုၼ်ႇလႆႈၸၢင်းယိင်း ၶလႈ သုၼ်ႇလႆႈလၢဝ်းၶိူဝ်းမိူင်းသၼ်လွႆႈၶဝ်မႃး ၶၢဝ်း တၢင်း 4–5 ပီ။

ဢၼ် SWAN ႁူမ်ႈႁွမ်းတင်း SHRF [ၵဝ်ႉ ငဝ်ႈသုၼ်ႇလႆႈႁူၼ်း လိူင်ႈတႆး]သေ ဢိတ်ႇဢွၵ်ႇ ပိုၼ်ၶၽေႈ ပပ်ႉလႆႈငၢၼ်း **"လႆႈသိၼ်းထၢင်ႇႁၢင်ႈ ၵၼ်ႉလၼ်"** (Licence to Rape) ၼႂ်းပီ 2002 ၵပ်းၵႃႇလွင်ႈ လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈမႃးၵၼ်ႉလၼ်လူ လႆႈၸၢင်းယိင်းမိူင်းတႆး (1996 တေႃႇ 2002) 625 ၵေႃႉ (လႆႈတီႈလႆႈတၢင်း ၵႃႈၸင်ႇယိုၼ်း ၶိုတ်းႁူႉလႆႈ)– ထိုင်တီႈႁဵတ်းႁႂ်ႈလိူဝ်ႈယႂ်ႇၸွၼ်း ယွၼ်ႈတင်းလုမ်ႈၽွႉႁူႉထိုင် တိူဝ်ႉလႂ်ႁူႇၸၼ်ႉ ၸၢင်းလၢမ်တွင်းၵေႃႈ ၶဝ်ႈပႃးၶတ်းလႂ် ၶိုင်ပွင် လွႆႈၵေႃႉၸိုင်ႈ။

ပေႃးထိုင်မႃးလိူၼ်မေႊ 11 ဝၼ်း ယူႇတီႈ ၸွမ်းပၼီးရီးၸူၵ်ႉ တေၶပ်းႁိၼ်းပၢင်ယိုၼ်ႈရၢင်း ဝၼ်း တီႈၽူႈလႆႈႁပ်ႉသူးၶဝ် ၵႃႈတီႈလၼ်ႉလွမ် ၶႃႊလီႊဖေႃႊၼီႊယိူဝ်ႊမိူင်း USA ။ ၸွမ်းပ ၼီးဢၼ်ၼႆႉ ၶတႇပၼ်သူးရၢင်းဝၼ်းမႃး တင်ႈ ၶတႇပီ 1998 ၶလႈ ႁူၼ်း 60 ပႆ ၼႂ်း 35 မိူင်း ပေႃးလႆႈႁပ်ႉရၢင်းဝၼ်းမႃးယဝ်ႉ။

Irrawaddy (7.3.05)

ၵိမ်ႁူဝ်ပဝ်းပႃႈတီႈႁူဝ်သိူဝ် လဝ်းသိူဝ်ၶူမ်ႉမိူင်း သိၼ်းမုၼ်း

လဝ်းသိူဝ်ၶူမ်ႉမိူင်း (ၶိုဝ်) ၸုၼ်တႃႈၵေႃး ၵၢၼ်ပိၼ်ၽွင်းတၢင်း ၸလႃႉ ၵိမ်ႁူဝ်ပဝ်း ပႃႈတီႈ ႁူဝ်သိူဝ် (ငဝ်ႈငုၼ်းတီႈမူဝ်ႈၸရေႃႈသီႈလိူဝ်ႇမိူင်းတႆး SNLD ၵၢၼ်ပေႃႇပၢင်လိူၵ်ႈတင်ႈ 1990 လႂ်ႈတီႈ ၶင်ႈၶမ်သုတ်း ထိ 2 ၼႂ်းမိူင်းၶူမ်းတုမ် ၸလႃႉ ထိ 1 ၼႂ်းမိူင်းတႆးပတ်းပိုၼ်ႈ) ၵႃႈယူ 70 ၼႆႉ သိၼ်ႈၵမ်ႉသုတ်းမုၼ်ႇၵူႈ တီႈႁိူၼ်းမၼ်းလဝ်ႈ ဝဵင်းၶမ်ႇၸမ်း ယၢမ်းတၢင်ႈၸိုၼ်းလႂ်ႈ ဝၼ်းထိ 22/2/05။

ၸုၼ်တႃႈၵေႃးၼႆႉ ၵိူတ်ႇတီႈ ဝဵင်းသိၼ်ဝီ မိူဝ်ႈ 1935 လိူၼ်မေႇ 13 ဝၼ်း။ 1959 ၵူႈ ၸိုၼ်ႈၵျၼ်းတီႈပၢင်သွၼ်ၽၢႆႇပလိၵ်ႈသေ တင်ႈ ၸတ, 1960 ထေႃႈ 1975 လႂ်ႈႁၢပ်ႇၵၢၼ်ပိၼ် လဝ်ႈၶႄႈတီႈ ၽၢႆႇပလိၵ်ႈတီႈဝဵင်းလႃးသိဝ်ႈၸလႃႉ ဝဵင်းၶမ်ႇၸမ်း။ 1974 ထေႃႈ 1984 လႂ်ႈႁၢပ်ႇ ၵၢၼ်ပိၼ် ႁူဝ်ပဝ်းၸွင်ႇသီႈၵူၼ်းမိူင်း ၼႂ်းပၢၼ် မဆလ = BSPP။

မိူဝ်ႈၵေႃႈတင်ႈၵိူတ်ႇၵွၵ်ႈပႃႈတီႈႁူဝ်သိူဝ် SNLD မိူဝ်ႈ 1988 ၼၼ်ႉၵေႃႈ ပႃးလွမ်းၵေႃႉ ၶိုင်ႈသေ ပိၼ်ၽူႈၸဝ်ႈၵေႃႉပွင်ၵၢၼ်ၶမ်းၶႄႈၶင်ႈ ၵဝ်ႇ။ ထိုင်မႃး 1990 မိူဝ်ႈၵျၢတ်းပၢင်လိူၵ်ႈတင်ႈ

သိုပ်ႇၼႃႈ 12

SNLD ဒုဥက္ကဋ္ဌ ကွယ်လွန်

SNLD ဒုဥက္ကဋ္ဌ သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း နမ့်ခမ်းမြို့နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစိုင်းသာအေး (အသက် 70) ဟာ 22/2/05 နမ့်ခမ်း မြို့နေအိမ်မှာ ကွယ်လွန်သွားပါတယ်။ 1990 ရွေးကောက်ပွဲမှာ ခိုင်လုံမဲ 20,190 ရရှိပြီးတော့ SNLD ရဲ့ နမ့်ခမ်းမြို့နယ် PM အဖြစ်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရပါတယ်။

၁၉၃၅ ခု မေလ (၁၃) ရက် သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း သိန္နီမြို့မှာမွေးဖွားခဲ့သူ ခွန်သာအေးဟာ ၁၉၅၉ မန္တလေးမှာ ရဲအရာရှိ သင်တန်းတက်ရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၀ မှ ၁၉၇၅ ခုအထိ လားရှိုးနှင့် နမ့်ခမ်းတို့မှာ ရဲအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ (မဆလ) ခေတ်မှာ ၁၉၇၄ မှ ၁၉၈၄ အထိ နမ့်ခမ်းမြို့နယ်ပြည်သူ့ ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

ဦးစိုင်းသာအေးနဲ့ နိုင်ငံရေးလက်တွဲလုပ်ကိုင်ခဲ့တဲ့ ဦးစိုင်းလိန်မြတ် ကအခုလိုပြောပါတယ်။ "ကျနော့်စိတ်ထဲ စွဲစွဲမြဲမြဲရှိနေတာကတော့ ဦးစိုင်းသာအေးဟာ ပြည်သူလူထုထဲဝင်ပြီး ဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာ လူကြီး/ ငယ်/ လတ် အဆင့်အတန်းခွဲခြားမှုမရှိပါဘူး။ အားလုံးကို တန်းတူပြောဆိုဆက်ဆံတတ်တော့ ဒီအဖြစ်တွေ စိတ်ထဲစွဲကျန်ခဲ့ပါတယ်။"

မကွယ်လွန်ခင်မှာ SNLD ဥက္ကဋ္ဌ ခွန်ထွန်းဦး အဖမ်းခံရတဲ့သတင်းကို သိသွားတယ်လို့ နမ့်ခမ်း SNLD မြို့နယ်အတွင်းရေးမှူး ဦးစိုင်းချစ်ဆွေကပြောပါတယ်။ "သူအိပ်ရာထဲနေတာတလလောက်ရှိပါပြီ။ **မပြီးပြတ်သေးတဲ့ ဆက်လုပ်ရမဲ့လုပ် ငန်းတာဝန်တွေအတွက်လည်း လူငယ်တွေကို သူ မကြာခဏမှာကြားတတ်ပါတယ်**။ ဥက္ကဋ္ဌ အဖမ်းခံရတဲ့ ကိစ္စကြားရတော့ သူပိုပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်တယ်။ သူ့ရောဂါအခြေအနေ အတွက် ပိုပြီးလက်လျှော့လာသလိုဖြစ် တာပေါ့။"

2004 မှာ မူစယ်မြို့နယ်စာပေယဉ်ကျေးမှုကော်မတီက ဦးစိုင်းသာအေးကို စဝ်ဆေခန်ဖ ဆုချီးမြှင့်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ဈာပနကို SSA-, SSNA, SNLD အဖွဲ့ဝင်များ၊ ရွှေလီမြို့ စည်ပင်သာယာရေးအရာရှိများနဲ့ မူစယ်နမ့်ခမ်းမြို့နယ် သျှမ်းစာပေယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ဝင်၊ မြို့မိမြို့ဖများက သူ့ရုပ်ကလာပ်ကို လာရောက်ဂါရဝပြုခဲ့ကြတယ်လို့ သူ့သားကြီးဦးစိုင်းလုံကပြောပြပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ရုပ်ကလပ်ကို 24 January 2005 က သင်္ဂြိုလ်ခဲ့ပါတယ်။

သူကွယ်လွန်ချိန်မှာ ဇနီး ဒေါ်နန်းခမ်းလျဲန်းနဲ့ သား 3 ဦး သမီး 2 ဦးကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။ O

INDP 218 SHAN.pmd 6 22/3/2548, 17:51

သိုၵ်းမၢၼ်ႈပႃးႁွင်ႈပၢႆႈလူးသိုၵ်းတႆး ယွၼ်ႉပေႃးၵိၼ်ၵၼ်

မိူဝ်ႈ **28.2.05** ယၢမ်း **16:30** မူင်းၼၼ်ႉ သိုၵ်းမၢၼ်ႈၵေႃႉၼိုင်ႈ ပႃးႁွင်ႈပၢႆႈမႃးလူးတပ်ႉ လုမ်း **678** ၼႂ်းလိၼ်သိုၵ်း ၵိင်းတုင် SSA-S ႁိမ်းဝၢၼ်ႈၵၢႆးႁူဝ်ႈ–ၵူင်ႇမိူင်းၵၢၼ်း (ၸမ်လိၼ်လိၼ်ထႆး ၽႃႇ,ၸၢၼ်းၼမ်ႉသၢႆ) ယွၼ်ႉၵမ်ႇႁၢၼ်ႉၸႂ် ႁွပ်ႈပေႃးၵိၼ်ၵၼ်၊ ႁွပ်ႈလူလၢႆၼႃင်းယိင်းၸၢဝ်းၼိူဝ်း ၸိူဝ်းၼၼ်ႉ မၼ်းဝႃႈၼႆ။

သိုၵ်းႁၢၼ်ၽူႈမီးၸၼ်ႉ ၵိၵ်ႇ လုၵ်ႈၼွၵ်း ၼလသ ၵိင်းတုင် (SSA-S) ၶဝ်ပွႆႇ ႁပ်ႉတွၼ်ႈပၼ်ၸွင်ႇ သိုၵ်းႁၢၼ်ၸၢႆၼ်ႇလၢတ်ႉ

သိုၵ်းမၢၼ်ႈၵၼ်ပႃးႁွင်ႈ (MA-11) **1** လဝ်း မၢၵ်ႇႁွင်ႈ **238** လုၵ်ႈ၊ မိုဝ်ႇ **3** ၽိူၵ်း၊ မၢၵ်ႇပွမ်း **1** လုၵ်ႈ၊ မၢၵ်ႇယိပ်ႇ **1** လုၵ်ႈ ပၢႆႈလူးသိုၵ်းတႆးၼၼ်ႉ ၸိုဝ်ႈသိုၵ်းႁၢၼ် ၸၢႆၼ်ႇလၢတ်ႉ (မၢႆၶပ်ႉတူဝ် တ/ **264180**) ဢႃႇယု **29** ယူႇၼႂ်းတပ်ႉၶၽ **4** (ၸုၼ်သိုၵ်းဝဵင်းလႅင်ႇႁွၼ်း)၊ တပ်ႉႁွင် **43** (မိူင်းပိူင်း) (ၸသလ ဝဵင်းထူလၢႆႈႁွၼ်း)။ ပေႃႈၶမႈလိူဝ်ႈ ၵူႈတိၼ်ႇမွင်ႇ (မၢၼ်ႈ) ၼင်ႉၽွင်ႇလေး (ယၢင်း) ယူႇဝၢၼ်ႈမၵျီးလတ်ႉ၊ ၼႆႉဝိင်းၵျူင်ႇ ပျူႇ၊ တူင်းၵေႃႇရျူႇဝတီႇ၊ မီးပီႈၼွင်ႉ **3** ၵေႃႉ ပိၼ်ၵေႃႉလိုၼ်း။ ၶဝ်ႈသိုၵ်းမိူဝ်ႈ ႁူဝ်ပီ **2001** ၽိုၵ်းၵၢၼ်သိုၵ်းတီႈ ယၶမႈတိၼ်း **4** လိူၼ်ၼိုင်ႈ။

မိူဝ်ႈႁၢင်ပီ **2003** ၽွင်းတပ်ႉႁွင်ၶဝ်ယူႇ ထင်ပွတ်းမိူင်းတေႃႉမိူင်းထႃး (ၼႆႉဝိင်းမိူင်းတူၼ်)ၼၼ်ႉ ႁူဝ်သိုၵ်းဝဵင်းၵွင်ႇ ၼႂ်းတပ်ႉၶၽၶဝ် တီမတ်ႉဝႃႉၼႃင်းယိင်းတႆး **3** ၵေႃႉ တႃႇၵၼ်ႉၸၼ်။ မၼ်းလၢႆႈၵေႃးလူလွမ်ပွႆႇပၼ် ႁႂ်ႈၶဝ်ပၢႆႈလွတ်ႈပိတ်ႈၶလႈ လႆႈထုၵ်ႇပေႃႉထုပ်ႉ **5–60** ၵမ်းသေ ၵဝ်ၶင်ၶွၵ်ႈဝႆႉ **3** လိူၼ်။ တင်ႈၶတႆႇၼၼ်ႉမႃး ၵေႃႈ ၸိပ်းၸႂ်သေ ပွင်ႇႁႃတိုဝ်ႉတၢင်းၶၢဝ်းယၢမ်း တႃႇလၵ်ႉၵွၵ်ႇပၢႆႈ ၼႆယဝ်ႉ။ q

အနိုင်ကျင့်မှုကြောင့် SSA-S ထံနအဖစစ်သား ထွက်ပြေးလာ

တပ်တွင်းနိုင်ထက်စီးနင်းမှုများ၊ တိုင်းရင်းသူ အမျိုးသမီးများအား မတရားပြုကျင့်မှုများ အပေါ် စိတ်နာမိသဖြင့် 28/2/05 နေ့ 16:30 နာရီ၌ နအဖစစ်သားတဦးသည် တာချီလိတ် အနောက်ဖက် မိန်းကန်းတိုက်နယ် အားကေ အခါရွာအနီး၊ (ထိုင်းနယ်စပ်နှင့်သိပ်မဝေးသော နမ့်ဆိုင်နယ်ခြားချောင်းဖျားတောင်ဖက်)တွင် SSA-S တပ်မဟာ 678 ထံ လက်နက်အပြည့်ဖြင့် လာရောက်ပူးပေါင်းခဲ့ ၏။

MA11 တစ်လက်၊ ကျည် 238 တောင့်၊ ကျည်ကပ် 3 ခု၊ လက်ပစ်ဗုံး 1 လုံး၊ မိုင်းနင်း 1 လုံးပါလာသူ တပ်သားခင်လတ် အသက် 29 နှစ် (တ/264180) သည် မိုင်းပျင်းအခြေစိုက် ခလရ 43 (ရင်းမှူး ဗမက ဝင်းထွေး) တပ်ခွဲ 4 (ခွဲမှူး ဗိုလ်ဝင်းလှိုင်) မှဖြစ်၏။ ရောဝတီတိုင်း ကျုံပျော်မြို့နယ် မကျည်းလတ်ရွာဇာတိဖြစ်ပြီး အဖဦးတင်မောင် (ဗမာ) နှင့် နန့်ဖေါင်လေး (ကရင်) တို့၏သားသမီး 3 ယောက်ထဲမှ အထွေးဆုံးသားဖြစ်၏။ 2001 တွင် စစ်ထဲဝင်ပြီး ပျဉ်းမနား ၌ 4 လခွဲ သင်တန်းတက်ခဲ့ရသူဖြစ်သည်။

2003 နှစ်နှောင်းပိုင်းက မိုင်းတုံမြို့နယ် မိန်းတော၊ မိန်းထား (နအဖအခေါ် မုံးထော်/မုံးထ) ဘက်တွင် ခလရ 43 မှတာဝန်ကျနေစဉ်က ၎င်းတို့၏ တပ်ခွဲမှ တပ်ကြပ်ဝင်းအောင်က မတရားပြုကျင့်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သျှမ်းအမျိုးသမီး 3 ဦးအားဖမ်းဆီးတုတ်နှောင်ထားကြ၏။ တပ်သားခင်လတ်က မရှုစိမ့်နိုင်သဖြင့် သနားပြီး တိတ်တဆိတ်လွှတ်ပေးလိုက်ရာ အချက်ပေါင်း 5-60 ခန့် ရိုက်နှက်ထိုးကြိတ်ခံရသည်သာမက အချုပ်ထောင် 3 လ ကျခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နအဖစစ်တပ်မှ ထွက်ပြေးရန်အခွင့်အလမ်းနှင့် အချိန်အခါကို စောင့်စားနေခဲ့သည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။

တပ်သားခင်လတ်အား SSA-S ကျိုင်းတုံစစ်မျက်နှာမှ အရာရှိ၊ အရာခံ အကြပ်တပ်သားများနှင့် ကျောင်းသူများက ကြိုဆိုအားပေးကြစဉ်။ q

INDP 218 SHAN.pmd 7 22/3/2548, 17:51

ၵၢၼ်မိူင်းၸၵႈၸေႃမ်ႁူၵ်ႉတိူင်းလူၵ်ႉ

ပီၼ်ၵႂ်ႇ,ၸူၵ်ႉၵႂၢၼ်,ၸႂ်းလဝ်ႉပိူၼ်ႈ

ဝၼ်းထိ **7.2.05** ၵၢၼ်ပီၼ်ဝၼ်းလိူဝ်ႉလႃတ်ႈလိုင်ႈတႃႇသွပ်ႈသူပ်, **58** ပီ။ ၵႃႈတီႈလုမ်းတပ်ႉလုမ်း **7** သွင်လုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်း SSA-N မီးလပ်းသိၼ်ႈတၢင်းၸူ,လူဝ်, ပွၵ်ႉၵူၵ်ႉၽူဝ်, ဝိင်းတူၼ်ႈတီး။ ယူ,တီႈ သိၼ်းႁွၼ်ႈမွဵ,မိူင်းတႃႈ NGSS တင်းလုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်း SNPLO (လုမ်းတႃ,ၵၸလ, ပၵူဝ်းလိူင်)ၸဝ် ႁူမ်ႈၵၼ်ႁၢင်ႈႁွၼ်းႁွတ်းဝၼ်းၵိုတ်,ၸမႈမိူင်းတႃႈ(အမိသျှမ်းပြည်မွေးနေ့) ၼႂ်းသေ မွၵ်ႇ,ထိုင် **10** လုမ်းပႂ်ႇ မႃးၵုပ်,ၵုမ်ၵၼ်ၸလႈ မီးၵူၼ်းၼိုၼ်ႈႁွတ်ႈ **38** ၵေႃႉ (လွမ်းၼင်ႇ,သႂ်မႂ်ၵႃႈႁူႉလႂ်ႈ ၵၢၼ်ၸၼိုၵ်းပႃး)။

1. SSNRLD ၵူးသူလုၺ်,ၵူင်း (ပႃ,တီႈ,ၵမ်,လႂ်ႈႁပ်ႉလိူၵ်ႈ ၵၢၼ်ပႃးၼႂ်း UNLD)၊ ၵူးပႃႉတီၼ်,။
2. SSPFL (ၵပလ ၵဝ်,) ၵူးလူၼ်ႉမွင်,။
3. SSTCC (ၸွမ်,မတီ,ၵိူဝ်းၵုမ် ၽူႈပႂ်းမေႃမိူင်းတႃႈ) လုင်းၸုၼ်ပွင်ႉ၊ လႂ်းတွင်း(ၵိင်းတုင်)၊ လုင်းၸုၼ်သၢမ်(တူၼ်ႈတီး)၊ လဝ်ႈသိူဝ်ၼွင်။
4. SNPLO (ရလလဖ) လဝ်ႈႁၢၼ်သိူင်,ဝိၼ်းၼွင်, ၵိၵ်,ထိင်ႈ **3** ၵေႃႉ။
5. SNLD (ႁူဝ်သိူဝ်) လႂ်းလႃႉၵွင်,၊ လဝ်ႈတႃ,ၵူး။
6. SSPC လဝ်ႈသိူဝ်ထိၼ်ႈ၊ လႂ်းၸမ်းမႃဝ်း၊ လႂ်းသုမၢၼ်၊ လႂ်းၵူးသိင်၊ လႂ်းလႂ်း။
7. PSLO (လုမ်းပလွင်ႈ) **2** ၵေႃႉ။
8. NGSS (သိၼ်းႁွၼ်ႈမွဵ,မိူင်းတႃႈ) ၵူးမျၼ်ႉတၢၼ်း၊ လီ,လီ,မူဝ်း၊ ၼေ,မိဝ်း၊ လႂ်းမိဝ်းမိၼ်းထုၼ်း၊ သြ,လူဝ်,ထူလုၺ်း၊ ၵူးထုၼ်းလူဝ်, (ၵင်းသႃးၵမ်ႈၼမ်)။
9. MTA လဝ်ႈၸၢၼ်မိူင်း၊ လႂ်းၽူဝ်းတႃး။
10. KNSP (လုမ်းၵယၢင်း) ၵူးၸီးၼူဝ်,၊ ၵူးၸယးၵွင်, ၸလႈ ထိင်ႈ **1** ၵေႃႉ ၵၢၼ်ထုၵ်,တီ။
11. UWSA (လုမ်းဝႃႉ) ဝူလုၺ်ထိၼ်,လိူဝ်း ၸလႈ ထိင်ႈ **1** ၵေႃႉ။
12. DP (ပႃ,တီ,တီ,မူဝ်,ၸရေ,သီ,) ၵူးတုဝူလုၺ်,။
13. AFPFL (ဖဆပလ) ၼၢင်းၸျူဝ်,ၸျူဝ်,ၵျေ,လိူင်း၊ မႃႉၵူင်,မႃ,၊ ၵူဝ်,ၵေႃးလုၼ်, (ၵၢၼ်ဝႃႈ ပီၼ်ၼွၼ်ၼႂ်းၼိူဝ်ႉ ၵူၼ်း ၼၵေႃၽ)၊ ၵူၼ်းထႂ်, VDO ထိင်ႈၵေႃႉၼိုင်ႈ (ၵၢၼ် ၸိပ်းမၼ်းလိဝ်းထိုင်မိူဝ်းပလိၵ်ႈမၢၼ်ႈ။)

တင်ႈၸတ,ယၢမ်း **9:00** ထိုင် **11:00** မူင်းၼၼ်ႉ မီးၽူႈယႂ်ႇ, **5–6** ၵေႃႉ ပူင်ၼေႃးၵႂၢမ်း လဝ်ႈ သိူဝ်ထိၼ်ႈ ႁွတ်းၽူႈၼင်ႈလိုင်ႈ ၵူးမျၼ်ႉတၢၼ်း ႁွတ်းၽူႈၵိဝ်ပၢင်။ ၵွၼ်တၢင်းသုတ်း လဝ်ႈသိူဝ် ထိၼ်ႈၸႂ်ႈၸၼယိူင်းၵၢၼ်း လွင်ႈလႂ်ႈႁွင်ႉၵုပ်,ၵူဝ်း၊ လွင်ႈၸွတ်,ၽွတ်ႈမႃး ၸွမ်,မတီ,ၵိူဝ်းၵုမ် ၽူႈပႂ်း မေႃမိူင်းတႃႈ SSTCC ၵၢၼ်မီးၽူႈတိၼ်းပွတ်းႁွင်,/လၢၼ်း/ၵွၵ်, **9** ၵေႃႉ ၵၢၼ်ၵုပ်,ၵုမ်ၵၼ် ထိုင်မႃး ပွၵ်ႈထိ **3** ၵမ်းၼႂ်ႉ။ (ၸတ,ၵေႃ,တင်ႈထိ **1** မိူဝ်ႈ **4–5/11/04** SSA-N ၵိုတ်းသိုၵ်း **15** ပီတိမ် တီႈသိင်ၵိဝ်ႉ၊ ပွၵ်ႈထိ **2** ၵုပ်,ၵၼ်တီႈလႃႈသိဝ်ႈ လိူၼ်တီးသိမ်းမိူဝ်း **2004**) လႂ်ႈလိူၵ်ႈၵဝ်ၵူးမျၼ်ႉ တၢၼ်း(ၽူႈၼမ်း NGSS) ပီၼ်ၽူႈၸၢၼ်ပၢၵ်, SSTCC သေပိုၼ်ၽေဝ်,ပီၼ်တၢင်းၵၢၼ် ႁူႈၵူႈလုမ်း ႁူႉထိုင်ယွမ်းႁပ်ႉၵပ်းသၢၼ်ၵၼ်ၵူ,။

ၸပ်ႉမႂ်ႇ **2** ၵူးသူလုၺ်,ၵူင်း လူၵၢၼ်,ၸၼၼေႃးပိုၼ်ၽေဝ်,ၸွင် လုမ်း SSNRLD လွင်ႈထတ်းသၢင် ႁၼ်ထိုင်ငဝ်းလႂ်းၵၢၼ်မိူင်းယၢမ်းလိဝ် ထုၵ်,ႁွတ်းသင်?။

ၸပ်ႉမႂ်ႇ **3** လဝ်ႈၸၢၼ်မိူင်း တၢင်,ၸၼလွင်ႈတႃ, သိုပ်,တုၵ်းယွၼ်းသုၼ်,လႂ်ႈၼႂ်း NC ၵူ,ထိင်ႈ။ လႂ်ႈၵႃႈႁိုဝ် ၵဝ်ၵႃႈၼၼ်ႉ။ မီးသင်ၵေႃႈလူင်ႉလိင်းႁူမ်ႈႁွမ်းၵၼ်။ ၽူႈၸဝ်ႈပႃးၼႂ်း SSTCC ၼႂ်ႉ ၵမ်,လီ ပီၼ်ၽူႈတိၼ်းလုမ်းလုၺ်။ ႁူႈပီၼ်လုမ်းတၢင်တူဝ်ၵူၼ်းမိူင်းယုမ်,ယမ်ပိုင်ႈၵိင်–သူပ်းယမ်ၵႂၢမ်းၵႃႈ။

ၸပ်ႉမႂ်ႇ **4** လုင်းၸုၼ်ပွင်ႉ တၢင်တူဝ် SSTCC ပွတ်းလၢၼ်းသေ လၢတ်ႈဝႃႈမီးသင်ၵေႃႈ ႁူႈၵပ်း သိုပ်,ပွင်,လိင်းၵၼ်။ ပွတ်းႁွင်, လဝ်ႈၵူးၵျ,ပီၼ် ၽူႈတၢင်တူဝ်၊ ပွတ်းၵွၵ်,ပီၼ်လႂ်းတွင်း၊ ပၢင်ၵုပ်, ၵူဝ်းၼႂ်ႉ ပီၼ်တႃ,ယွမ်းႁပ်ႉ SSTCC ။

ဆူးကြားက ဗူးခါးနုအလား တိုင်းရင်းသားများ၏ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေး

2005 ဖေဖော်ဝါရီလ 7 ရက်တွင်ကျရောက်သည့် 58 ကြိမ်မြောက် သျှမ်းပြည်အမျိုးသားနေ့။ တောင်ကြီးမြို့ အုပ်ဖိုရပ်ကွက်ခွာညိုလမ်းရှိ အပစ်ရပ်မြောက်ပိုင်း SSA တပ်မဟာ 7 ရုံးနေအိမ်။ မျိုးဆက်သစ် (သျှမ်းပြည်) ခေါင်းဆောင်များနှင့် အပစ်ရပ် SNPLO (ဥက္ကဌ တာခဲလယ်ဦးစီးသော ရလလဖ ပအိုဝ်းနီအဖွဲ့) တို့ပူးပေါင်းစီစဉ်ကမကထ ပြုပြီး **အမိသျှမ်းပြည်မွေးနေ့** ဟူသောအမည်ဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲအခန်းအနားတရပ်ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအခန်းအနားသို အဖွဲ့ 13 ဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင်ကိုယ်စားလှယ် 38 ဦးတက်ရောက်ခဲ့ကြ၏။ လက်လှမ်းမီသိရှိသမျှအဖွဲ့အစည်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမည်စာရင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

1. SSNRLD (UNLD အဖွဲ့ဝင် သျှမ်းပြည်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်) မှ ပင်လုံကွန်ဖရင့်တက်ရောက်ဖူးသူ သျှမ်းပြည်ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားကြီး ဦးရွှေအုန်း။
2. SSPFL (သျှမ်းပြည်ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး – ရလလပအဖွဲ့ဝင်ဟောင်း) မှ ဦးညွန့်မောင်။
3. SSTCC (သျှမ်းပြည်ပညာရှင်များအတိုင်ပင်ခံကော်မတီ) မှ ဦးခွန်ပွင့်၊ စိုင်းတောင်း (ကျိုင်းတုံ)၊ ဦးဘသင်၊ ဦးခွန်ဆမ် (တောင်ကြီး)၊ ဦးကျော်ဝင်း (အင်းသား) ခေါ် စဝ်ဆေနောင်။
4. SNPLO (သျှမ်းပြည်လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့) မှ ဗိုလ်မှူးစိန်ဝင်းနောင်နှင့် အခြား 3 ယောက်။
5. SNLD (သျှမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်) မှ စိုင်းလှအောင်၊ စဝ်သာဦး။
6. SSPC (သျှမ်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ) မှ ဗိုလ်ချုပ်ဆေထဲန့်၊ စိုင်း

INDP 218 SHAN.pmd 8 22/3/2548, 17:51

ခမ်းမောင်(ဝ်)၊ စိုင်းဟန်အောင်၊ စိုင်းဦးဆိုင် (တောင်ကြီးရုံးတာဝန်ခံ)၊ စိုင်းစိုင်း။

7. PSLO (ပလောင်ပြည်နယ်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့) မှ 2 ဦး။

8. NGSS (မျိုးဆက်သစ် – သျှမ်းပြည်) မှ ဦးမြင့်သန်း (သချ်ာ)၊ ဆရာညိုထွေး၊ ဦးထွန်းညို၊ ကိုညီညီမိုး၊ ကိုနေမျိုး၊ စိုင်းမျိုးမင်းထွန်း။

9. MTA (မိန်းတိုင်းတပ်မတော်) မှ ဦးခွန်မိန်း၊ စိုင်းဖိုးတား။

10. KPSP (ကယန်းပြည်သစ်ပါတီ) မှ ဦးခီးနို၊ ဦးရဲအောင်နှင့် အခြား အဖမ်းခံရသူ 1 ဦး။

11. UWSA(‘ဝ’ပြည်သွေးရေးတပ်မတော်) မှ ဝေထင်ကျိုးနှင့် နောက် 1 ဦး။

12. DP (ဒီမိုကရေစီပါတီ) မှ ဦးသုဝေ။

13. AFPFL (ဖဆပလပါတီ) မှ ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်း၊ ၎င်း၏သမီး မဥမ္မာ၊ ကိုအေးလွင် (နအဖလက်သတ်မွေးထားသော အလိုတော်ရိအဖြစ် မသက်ာခံရသူ)၊ အမည်မသိ ဗွီဒီယိုကင်မရာမင်း 1 ဦး၊ (ရိုက်ပြီးသား၎င်း၏အခွေအားလုံး SB ပုလိပ်များလက်တွင်းအမြန်ရောက်သွားစေသူ)။

အလွတ်သဘောဆွေးနွေးပွဲလည်းမက၊ တရားဝင်အစည်းအဝေးလည်းမကျသော အဆိုပါ **“အမိသျှမ်းပြည်မွေးနေ့”** အခန်းအနားကို နံက် 09:00 မှ 11:00 နာရီကျော်အထိ ကျင်းပခဲ့ကြ၏။ SSPC မှ ဗိုလ်ချုပ်ဆောထဲန့်က သဘာပတိ ပုံစံနေရာယူကာ NGSS မှ ဆရာဦးမြင့်သန်းနှင့် SNPLO မှ စိန်ဝင်းနောင်တို့က အခန်းအနားမှူး (သို့) အစီအစဉ်မှူးပမာ တာဝန်ယူကြပြီး ခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် 5-6 ဦးခန့် မိန့်ခွန်းအသီးသီး ပြောသွားကြသည်။

ပထမဦးစွာ စဝ်ဆေထဲန့်က တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ ဖိတ်ခေါ်ရခြင်းအကြောင်းကို အကျဉ်းရုံးပြောပြ၏။ သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း၊ တောင်ပိုင်း၊ အရှေ့ပိုင်းကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သောအဖွဲ့ဝင် 9 ဦးရှိ **သျှမ်းပြည်ပညာရှင်များအတိုင်းအပင်ခံကော်မတီ** (SSTCC) ကို

၁၀ သို့

ၸပ့်မႃ 5 ၵူဝ်ႉၶေႃးလုၼ်ႉ (ၵၼ်ယႃမ်းပဵၼ် ABFSU ၵူႈပွၵ်ႈသေ ၵမ်ႈၽွင်ႈဝႆႈ မၼ်းပဵၼ်သႃႇ လပ့်မႃၼ်ႈ) လုၵ့်လႃတ်ႈလွင်ႈလုမ်းတီႈမူဝ်ႉၸရေႉသီႉ ၸလႈလုမ်းလၢဝ်းၶိူဝ်းၵမ်ႉၶူမ်ႈၵွမ်းၵၼ်ၵမ်ႉ ပဵၼ်။ လူဝ်ႉၵဝ်လႆႈၵၢၼ်မိူင်း တေႃႇသူႈၸၵႈလိတ်ႈႁူႉ သင်သိင်ႉ။

ၸပ့်မႃ 6 ၵူးမျၼ့်တၢၼ်း (ၽူႈၶမ်း NGSS ၸလႈ ၽူႈၶၢၼ်ပၢၵ်ႉ SSTCC) လူၸၶေႃးပိုၼ် ၽေႃဝ်ႉ NGSS ထတ်းသၢင်ၸဢင်ဝ်းလႆႈပႆႈမိူင်းၸလႈ ၵၢၼ်ထုၵ်ႉၶိုတ်းထုၵ်ႉပဵၼ်၊ ၵၼ်ၶိုတ်းလႆႈပဵၼ် လႆႈ လီမ်လိူဝ်းၼွႆႈႁူႉ။ မၼ်းလဝ်ႈလၢတ်ႈယၢဝ်းမွၵ်ႈလူဝ်ႈမူင်း ၶိုင်လိူဝ်ပိူၼ်ႈလၢတ်ႈ တင်း 5 ၵေႃႉ။

ၵၢင်ဝၼ်းတိင်ႈမႃး ၽူႈၶိုၼ်ႈပၢင်ၵုပ်ႉၵူဝ်း ဝၼ်းလိူင်ႈတႆးၵူႈၵေႃႉ ၵွၼ်ၵၼ်ႁူႉႁိၼ်ၸဝ်ႈၶူမ်ႈ မူႉၵၼ် တီႈၶႃၼ့်သိုင်ႉၸဝ်ႈမႃဝ်းၸမ်း ပွၵ့်တၢင်းတွႆႈၼွင်။ ဝႆႈဝၼ်းၵေႃႈ ၵမ်ႉသိုပ်ႉၵုပ်ႉၵၼ်ထိင်ႈ။ ၵၢင်ၸမ်ႈမႃး ပႆႈလီမ်ၵူၼ်းၼွၵ်ႈၵမ်ႈၽွင်ႈသေ ႁူႉႁိၼ်မူၼ်ႈၵၼ်တီႈၶႃၼ့်လိင်ႉတွင်ႉတၢၼ်း သိၼ်ႈတၢင်း ထမ်ႉမရၵ့်ၶိတ ပွၵ့်ၼေႃႈၼွင်) တႃႉၵူၼ်း 5–60 ၵေႃႉ။ ၼႂ်းၼၼ့်ပႆႈတင်းလဝ်ႈၼၢင်းၶေႃႉမတိၵ်ႈ (လုၵ်ႈယိင်းလဝ်ႈသူလုၺ်ႉတိၵ်ႈ ၶူမ်ႈပေႃႈၵမ်ႉၶူမ်ႈၸမႈၵၼ်တင်းလဝ်ႈလၢင့် လဝ်ႈၶႃၼ်ၸဝ်) ၵေႃႈႁူႉၶူမ်ႈ လွမ်း။

ၶိုတ်းၼၼ်သေ ဝႆႈၼၼ့်ထိင်ႈ 1–2 ဝၼ်း(မိူဝ်ႈ 8–9/2) ၼႂ်းၽူႈၶိုၼ်ႈပၢင်ၵုပ်ႉၵူဝ်း 38 ၵေႃႉၼၼ့် တႃႉ 25 ၵေႃႉ လႆႈထုၵ်ႉတိၵမ်။ ပေႃးပႆႈၽူႈၼမ်းႁူဝ်သိူဝ် 5 ၵေႃႉ ၵၼ်မႃၼ်ႈလွပ်း တီႈတႃႈၵုင်ႈၵေႃႈမီး 30 ၵေႃႉ။ ၵၼ်ၵမ်ႉလႃးလွပ်းၼႆ့ ပဵၼ်လုမ်း MTA, SNPLO, PSLO, KNSP 2 ၵေႃႉ၊ တင်းသိင်ႈ 13 ၵေႃႉ။ လိူဝ်သေၼၼ့် လႆႈထုၵ်ႉတိမူတ်း။ တေႃႇထိုင် 10/3/05 ၼႆ့ ၶိုၼ်း –ပွႆႇပၼ်တႃႉ 15 ၵေႃႉၸလႈ တႃႉ 15 ၵေႃႉ တိုၵ့်မီးၼႂ်းၶွၵ်ႈလူင် ၵိၼ်းသိင်ႉ။

ပေႃးပဵၼ်ၼၼ်ၵေႃႈ ၶွမ်ႉမတီႉၵိူဝ်းၵုမ် ၽူႈပႆႈမေႃမိူင်းတႆး (SSTCC) ၵေႃႈ မိူၼ်တင်းလုလိဝ် ၵိုတ်းလိူဝ်ႈဝွႆႈလႆႈလႆႈ။

တိုၵ့်ၶွတ်ႉၽွတ်ႈပဵၼ်လုမ်းၵေႃမႃး 3–4 လိူၼ်ၵူလုံး ယင်းပႆႉတၢၼ်းလႆႈၶိုတ်းသင် သမ့်ပေႃး ၵွႆၽီၼမ့်ၼမ်းပျူပ်တ်ႈယဝ့်။

တေလႆႈဝႆႈ–ယွၼ့်ပိူဝ်ႈယူႉၼႂ်းတူင်ႉဝူင်း လဝ်ႈၵႃႉၼေႃႉသိုၵ်း ၶိုတ်းၵၢၼ်မိူင်းၸလႈ လင်ႉပဵၼ် ၼၼ်။ လွင်ႈလိပ်းလွင်ႈတႆႈၶဝ်းၼႆ့ မီးဝွႆႈၼႂ်းၵူင်ႈမိုဝ်းပိူၼ်ႈ။ ပိူၼ်ႈၵဝ်လီၵေႃႈလႆႈလီ၊ ပိူၼ်ႈပၼ်ၶီၵေႃႈ လႆႈၶီ။

ၵၢၼ်မိူင်းမိူင်းတႆး (ၵပ်းၵႂႃႉပႆးၵူႈလၢဝ်းၶိူဝ်းလေးမိူင်း၊ ၵီဝ်ႉၶွင်ႈပႆးပတ်းပိုၼ့်)ၶႃဝ်းတၢင်းပီပႃ မႃးၼႆ့ ၼႂ်း 2004 ၽူႈၼမ်းၶိုၵ့်ယႂ်ႉၶဝ်း လႆႈၵၢၼ်ႈယွတ်ႈ၊ လဝ်ႈလၢင့်ယွင်ႁူလ်ႈၸဝ် ၵိုၵ်ႉ 3–4 လဝ်ႈ သိင်ႈၵမ်ႁူႉ။ ထိုင်မႃးႁူဝ်ပီ 2005 ၶုၼ်ထုၼ်းၵူး၊ လႆႈၼတ်း၊ လဝ်ႈသိူဝ်ထိၼ်ႈ၊ ၵူးမျၼ့် တၢၼ်း ၸဝ်သိပ်းပႃႇသမ့်လႃးၶွၵ်ႈ။

တေလႆႈဝႆႈ တေလီတေလီလူမ်းၽီႁူင်မႃးပဝ်ႉ ၼႆႁိုဝ်။ ၵမ်ႉၼၼ်ၵေႃႈ ပဵၼ်ယွၼ့် “ၵၢၼ်မိူင်း ၸၵႈၼၢမ်ႁူၵ့်တိၵ်းလူၵ့်၊ ပဵၼ်ၵႂႃႉၼူၵ့်ၵွၼ်ႉ ၼႂ်းလပ့်ပိူၼ်ႈ” ၵူလုံးႁိုဝ်။ တၢင်းလိူၵ်ႈမ့်ႉၶဝ်း လွင်ႉတေ လၢင်ႈမီးထိင်ႈတၢင်ႉလႆး?။ ၽူႈၶၵ့်လၢတ်ႈၵေႃႉလႆးတင်းလႆႇ တေၶၼ်ပိူၼ်ႈသိတ်ႉသႃႇငႃမၼ်းယူႉႁိုဝ်။

ၽူႈတွႆႇၶွၵ်ႈ (11.3.05)

မႃတိူၵ်းႁူဝ့်ၵွၼ်းၶႃင်

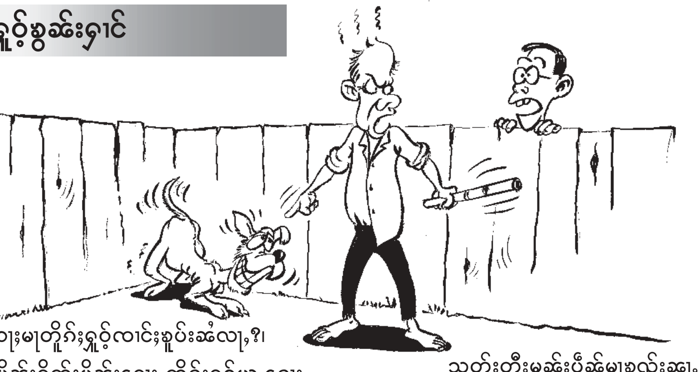

လိူင်ဝႆႈမႃတိူၵ်းႁူဝ့်လၢင်ႈၶူပ်းၼႆလႃႉ?၊
မႃတူဝ်ၼႆ့ပိူၼ်ႈႁိုတ်းပိူၼ်ႈၶေႃႈ တိူၵ်းႁူဝ့်ယူႉၵေႃႈ
တိုၵ့်ၵွၼ်းၶႃင်လိတ်းလိတ်းငိၼ်ႈႁိုဝ်ႈႁိုဝ်ႈယူႉလူးၼႆ့

သုတ်းတီႈမၼ်းပဵၼ်မႃၶုလ်ႈၼေႃႉ

INDP 218 SHAN.pmd 9 22/3/2548, 17:51

၉ မှ

4-5/11/04 ရက် SSA-North 15 နှစ်ပြည့် အပစ်ရပ်စဲခြင်းအထိမ်းအမှတ်နေ့တွင် ဆိုင်ကျော့ဌာနချုပ်၌ ဆွေးနွေးဖွဲ့စည်းခဲ့ကြကြောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် SSTCC အစည်းအဝေးကို ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက လားရှိုးမြို့တွင်ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး NGSS မျိုးဆက်သစ်–သျှမ်းပြည်မှ ဆရာမြင့်သန်းအား SSTCC ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ် ရွေးခြယ်တာဝန်ပေးခဲ့ကြကြောင်း၊ SSTCC အား ဝိုင်းဝန်းထောက်ခံအသိအမှတ်ပြုကြပါရန်၊ ယခု **အမိသျှမ်းပြည်မွေးနေ့**တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ထုတ်ပြန်ကြေငြာလိုကြောင်း တိုက်တွန်းရှင်းလင်းသွားခဲ့သည်။

> သေရေးရှင်ရေးကံကြမ္မာ သည် အုပ်စိုးသူစစ်အာဏာပိုင်များ၏ လက်ခုပ် တွင်းမှရေ၊ ကျားသနားမှ နွားချမ်းသာရ သော ဆူးကြားက ဖူးခါးနုနု နိုင်ငံရေ

အစီအစဉ် 2 အရ ဦးရွှေအုံးက ၎င်း၏ SSNRLD ၏ ထုတ်ပြန်ကြေငြာချက်ကို ဖတ်ကြားပြီး လက်ရှိနိုင်ငံရေးသုံးသပ်ချက်နှင့် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များကို တင်ပြခဲ့၏။ အစီအစဉ် 3 အဖြစ် (ကသည်းကွင်း ခေါ် ရွှေပြည်အေး MTA ဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသ) မှ ဦးခွန်မိန်းက အမျိုးသားညီလာခံတွင် ဆက်လက်တောင်းဆိုရမည့်ကိစ္စများကို တင်ပြပြီး ရသလောက်ရနိုင်သမျှအရယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများအကြား နားလည်မှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ SSTCC အဖွဲ့ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အခြားမည်သည့်ပါတီအဖွဲ့အစည်း၏ ကိုယ်စားလှယ်မဖြစ်သင့်ကြောင်း၊ သျှမ်းပြည်သူများအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုနိုင်သည့် လူထုမှ ယုံကြည်ကိုးစားအားထားသော ကြားနေဗဟိုအဖွဲ့ချုပ်ဖြစ်သင့်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။

အစီအစဉ် 4။ SSTCC အဖွဲ့ဝင်၊ သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းကိုယ်စားလှယ် ဦးခွန်ပွင့်ကလည်း ပါတီအဖွဲ့အစည်းများအားလုံး ပိုမိုဆက်ဆံလက်တွဲပူးပေါင်းသွားကြရန်၊ အခြေအနေကတောင်းဆိုနေပြီဖြစ်ကြောင်း မိန့်ကြားခဲ့၏။ စဝ်ဦးကြာ – သီပေါ က သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းကိုယ်စားလှယ်၊ ဦးစိုင်းတောင်းက သျှမ်းပြည်အရှေ့ပိုင်းကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြပြီး ယနေ့ ဆွေးနွေးပွဲသည် SSTCC အသိအမှတ်ပြုရေးအတွက် ရည်ရွယ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။

အစီအစဉ် 5။ (ယခင် ဗကသ အဖွဲ့ဝင်ဟောင်း၊ နအဖ ဘက်တော်သားအဖြစ် စွပ်စွဲခံထားရသူ) ကိုအေးလွင်ကလည်း ပါဝင်ဆွေးနွေး၏။ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများနှင့် တိုင်းရင်းသားအင်အားစုများအကြား နားလည်မှုရှိရှိပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုလုပ်နိုင်ပါက အထမြောက်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် စုစုစည်းစည်းတိုက်ပွဲဝင်ဖြေရှင်းကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။

အစီအစဉ် 6 အဖြစ် မျိုးဆက်သစ် – သျှမ်းပြည် (NGSS) ၏ ခေါင်းဆောင်နှင့် SSTCC ၏ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် ဆရာဦးမြင့်သန်းကလည်း NGSS ၏ မျက်မှောက်နိုင်ငံရေးဆန်းစစ်ချက်များကိုင်း၊ လက်ရှိအခြေအနေတောင်းဆိုချက်အရ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များနှင့် လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်သည်များကိုင်း၊ တနာရီနီးပါး ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့လေသည်။

> သျှမ်းပြည်ခေါင်းဆောင်များအား ဖမ်းဆီးလိုက်ခြင်းသည်လည်း လူမျိုးစုများ မျှော်မှန်းသော တိုင်းရင်းသားများရပိုင်ခွင့် ဆိုသည်ကို အသေသတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်

အခန်းအနားတက်ရောက်သူအားလုံး ကန်အောက်ရပ်ရှိ မောဝ်သျှမ်းစားသောက်ဆိုင်တွင် နေ့လည်စာအတူတကွ သွားရောက်စားသုံးကြ၏။ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ဘာအစီအစဉ်မျှမရှိတော့ဘဲ ကန်ရှေ့ရပ် ဓမ္မရက္ခိတလမ်းရှိ စိန်တောင်တန်းစားသောက်ဆိုင်တွင်တခါ၊ ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူရော မတက်ရောက်သူပါ လူ 5-60 ခန့် ညနေစာအတူစားသောက်ကြပြန်သည်။ ကွယ်လွန်သူ ဒေါက်တာယူဂျင်းသိုက် (စဝ်ဇန့်) နှင့် စဝ်ဟန်ယောင်ဟွေ့တို့၏ ဖအေတူမအေကွဲညီမ (ပြည်ထောင်စု၏ ပထမဦးဆုံးသမတကြီး စဝ်ရွှေသိုက်၏ သမီး) စဝ်ဟေမာသိုက် (အသက် 55 ခန့်) လည်း တက်ရောက်အားပေးခဲ့လေသည်။

နောက် 1-2 အအကြာ (8-9/2/05 နေ့များတွင်) ရန်ကုန်စစ်ရုံးချုပ်အမိန့်အရ **အမိသျှမ်းပြည်မွေးနေ့**အခန်းအနား၌ ပါဝင်ခဲ့ကြသူ 38 ယောက်အနက် ဗိုလ်ချုပ်ဆေထဲန့်နှင့် ဦးမြင့်သန်းတို့အပါအဝင် အားလုံး 25 ဦး အဖမ်းခံကြရ၏။ အချိန်အပိုင်းအခြားအလိုက် တနေရာစီ ခေါ်ယူထိန်းသိမ်းခြင်းခံကြရတော့သည်။ ခွန်ထွန်းဦး၊ စိုင်းညွန့်လွင်တို့အပါအဝင် ရန်ကုန်နှင့် တောင်ငူရထားဘူတာတို့တွင် အဖမ်းခံရသော SNLD ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင် 5 ဦးကို ပါထည့်တွက်ပါက အားလုံး အယောက် 30 အဖမ်းခံရခြင်းဖြစ်သည်။

SNPLO, KNSP, PSLO, MTA အဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း 13 ယောက်မှလွဲ၍ 7/2/05 **သျှမ်းပြည်အမျိုးသားနေ့**ဆွေးနွေးပွဲအခန်းအနားတက်ရောက်သူ ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်ခေါင်းဆောင်အားလုံး အဖမ်းခံခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ 10/23/05 အထိ ဦးသုဝေ၊ ဒေါ်ချိုချိုကျော်မြင့်၊ ဝေထင်ကျိုး၊ ဦးကျော်ဝင်း (အင်းသား) တို့အပါအဝင် အားလုံး 15 ယောက် ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ရာ (တောင်ကြီး နေအိမ်၌အကျယ်ချုပ်ခံရသူ ဦးရွှေအုံးအပါအဝင်) အင်းစိန်ထောင်နှင့် အခြားထောင်များတွင် သျှမ်းပြည်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် 15 ဦးဆက်လက်ကျခံနေရဆဲဖြစ်သည်။

သျှမ်းပြည်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်လိုက်သော **သျှမ်းပြည်ပညာရှင်များအတိုင်းအပင်ခံကော်မတီ** SSTCC ဆိုသည်မှာလည်း နိဂုံးကမ္ပတ်အဆုံးသတ်လိုက်ရသည့်အလားပင်။ အမည်သာကျန်ရစ်ပြီး ဘာမျှအလုပ်မဖြစ်အောင် အဖျက်သိမ်းခံလိုက်ရခြင်းဖြစ်၏။ 3-4 လခန့်သာ သက်တမ်းရှည်ကြာခဲ့သော SSTCC သည် ဘာမှ ဟုတ်တိပတ်တိ အလုပ်မစရမီမှာပင် ရေစုန်မျှောပစ်ခြင်းခံရသည်။ စစ်အာဏာရှင်တို့၏ ဓါးမိုးအုပ်ချုပ်မှုလောင်းရိပ်အောက်တွင် ရှင်သန်

INDP 218 SHAN.pmd 10 22/3/2548, 17:51

လုံးပမ်းရသော နိုင်ငံရေးလုပ်ရှားမှုအဖို့ ထို အဖြစ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်မှာ အဆန်းမဟုတ်။ တိုင်းရင်းသားများ၏ သေရေးရှင်ရေးကံကြမ္မာ သည် အုပ်စိုးသူစစ်အာဏာပိုင်များ၏လက်ခုပ် တွင်းမှရေ၊ ကျားသနားမှ နွားချမ်းသာရ သော ဆူးကြားက ပူးခါးနုနု နိုင်ငံရေးဖြစ်သောကြောင့် ပင်။

လွန်ခဲ့သည့် 1 နှစ်ကျော်မှစ၍ ယခု မတ်ချိကုန်အထိ (တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အားလုံးနှင့် ဆက်နွယ်သည့်၊ တပြည်လုံးနှင့် လည်း အကြုံးဝင်ပတ်သက်သော) သျှမ်းပြည် နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်အဖို့ ကြမ္မာငင်သောအခါ ယမယဟုလည်း ဆိုနိုင်၏။ 2004 ခုနှစ်တွင်း SSPC နှင့် SSJAC ၏ အထွေထွေအတွင်းရေး မှူးချုပ်နှင့် အပစ်ရပ် SSNA ၏ နံပါတ် 1 ခေါင်း ဆောင် ဗိုလ်မှူးကြီး ကဏ်းယွက်၊ ဒေါက်တာစဝ် ဇန့်ယောင်ဟွေ့၊ SDU ဒုဥက္ကဋ္ဌ ပီစိုင်းထွန်း အစရှိသော အဓိကခေါင်းဆောင်များ ကွယ် လွန်ခဲ့ကြ၏။ 2005 နှစ်ဦးပိုင်းတွင်တဖန် ခွန်ထွန်းဦး၊ စိုင်းညွန့်လွင်၊ ဗိုလ်ချုပ်ဆေထဲန့်၊ ဆရာမြင့်သန်း အစရှိသော ခေါင်းဆောင်များ အစုလိုက်ထပ်မံအဖမ်းခံကြရပြန်သည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦးနှင့် NLD ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များအား နအဖမှ ချုပ်နှောင်ထားခြင်းမှာ ဗမာပြည်သူများ တောင့်တသည့် ဒီမိုကရေစီမျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်သဲ့သဲ့လေးကို နအဖစစ်အုပ်စုက အမှောင်ချထားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သျှမ်း ပြည်ခေါင်းဆောင်များအား ဖမ်းဆီးလိုက်ခြင်း သည်လည်း လူမျိုးစုများမျှော်မှန်းသော တိုင်းရင်းသားများရပိုင်ခွင့် ဆိုသည်ကို အသေ သတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆူးကြားက ပူးခါးနုနုအလား၊ တိုင်းရင်း သားများ၏ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေး သွင်ပြင်ကို မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင်ကြရပြီ။ ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုအဖို့ အခြားရွေးခြယ်စရာ နည်းနာလမ်းစများရှိပါသေး၏လော?။ အာဂ မျိုးချစ်ပြည်ချစ်ခေါင်းဆောင်များ စဉ်းစားတွေး ခေါ် ကြံဆရမည့်၊ ပြတ်သားမှန်ကန်စွာ ဆုံး ဖြတ်ရှာဖွေရွေးခြယ်ရမည့် မဟာတာဝန်ပင်။

စိုင်းစိန်ကြည် (သျှမ်းသံတော်ဆင့်)

13/3/05

ပိူင်ပဵၼ်ၸပ်ႉတၢမ်း လွင်ႈမၢၼ်ႈတီႈၽူႈၼမ်းမိူင်းတႆး

7.2.05 q သိူင်းၶူၼ်းမုင်ႉမိူင်းတႆးၸဝ်ႈ မွၵ်ႇၵွတ်း**ဝၼ်းၵိူတ်ႇ,ၸမ်ႈမိူင်းတႆး** တီႈလုမ်း SSA-N တူၼ်းတီႈၸလႈ ၽူႈၼမ်း **10** လုမ်းပႃ၊ ၵူၼ်းၸဝ်ႈၶူမ်ႈ **38** ၵေႃႉ။ ဢွၼ်ၵၢၼ်လႆႈလွႆ ၵမ့်ထိမ်လွင်ႈပိုၼ်ၽဝ်ၶ, ဢၼ်ၸွတ်ႇ,ၽွတ်ႈဝႆႉ ၸွမ်းမတီးလဝ်ႈပႃးမေႃမိူင်းတႆး SSTCC ဢၼ်မီးၽူႈၸဝ်ႈပူး **9** ၵေႃႉ။

8.2.05 q ဢူးသူလုၺ်,ဢူင်း လႆႈထုၵ်ႇ,ၵုမ်းၸင်ၵိုၵ်းၶိူၼ်းၸွင့်ၸႂ်ႈမၼ်း တီႈတူၼ်ႈတီး။

9.2.05 q ပႃးလိမ်လဝ်ႈသိူဝ်ထိၼ်ႈ၊ ဢူးမျၼ်ႉတၢၼ်း ၸဝ်သေ ၵူၼ်းၸိုၼ်ႈပၢင်ဢုပ်,ဢူဝ်း **38** ၵေႃႉၸၼ်ႉ လႆႈထုၵ်ႇ,တိၵမ် **25** ၵေႃႉ တီႈတူၼ်ႈတီး။ ၸုၼ်ထုၼ်းဢူး၊ ၸႂ်ႈၸတ်း ၸဝ် လႆႈထုၵ်ႇ,တိၵမ်တီးတႃႈၵုင်ႈ ယၢမ်းၶူဝ်ၸမ်ႈ။ ၸႂ်ႈလႃႉဢွင်ႇ၊ လဝ်ႈတႃႇ,ဢူး ထုၵ်ႇ,တိတီးတွင်ႇ,ငူႇ မိူဝ်းတိုၵ်ႉလူင်းၵူၼ်ႇ,တႃႈၵုင်ႈ တႃႇ,ၸိုၼ်ႈပၢင်ၵုမ်ငဝ်ႈငုၼ်း SNLD။

q ၶူဝ်ပဝ်ႈ SSA-N လဝ်ႈလွႆမၢဝ်း ၵူၼ်ႇ,ၶူပ်ႉၽူႈၵွၼ်းတိူင်း (မိူဝ်ႈၶွင့်ပွင့်) တီႈလႃႈသိဝ်ႈ တုၵ်းယွၼ်းၶွႆႈပွႆႇ,လဝ်ႈသိူဝ်ထိၼ်ႈၸၼ်ႉ လွမ်ၵျၢၼ်မျၼ်ႉလႆႇ,လၢတ်ႈဝႃႈ ဢမ်ႇ,ပွႆႇ,လႆႈ။ သူဝႃႈတေဢမ်ႇ,ၸိုၼ်ႈ NC ၸၼ်ႉ ဢမ်ႇ,တိူဝ်ႉသင်။ သူၶွႆႈၸဝ်ႈထိုၼ်ႇ,လုၵ်ႉၽိုၼ်ႉတိုၵ်း ၸိုၼ်းၵေႃႈ ၵွဝ်းတူဝ်ႈတၼ်းတႃႇ,သေႇ–ဝႃႈၼႆႉ။

10.2.05 q လဝ်ႈၸႄႈတီႈမၢၼ်ႈၸဝ်ၵူၼ်ႇ,သွၵ်ႈတဝ်ၽိုၼ်လိၵ်ႈလႆႈၶိူၼ်းၸုၼ်ထုၼ်းဢူး/ၸႂ်ႈၸတ်း။ သိုၵ်းမၢၼ်ႈပွႆႇ,ပၼ်ၸႂ်ႈသုမၢၼ်၊ ၸႂ်ႈဢူးသိင်ၸဝ်သေ သိုပ်ႇ,ၵုမ်းၸင် လဝ်ႈသိူဝ်ထိၼ်ႈ ဝႆႉၼိူင်းတိူင်းသိုၵ်းပွတ်းဢွၵ်ႇ, တီႈတူၼ်ႈတီး။ ၽူႈၼမ်းၼၼ်ႉ SSPC လဝ်ႈၵႂႃႇ,ၽွႃ (ဢၼ်တိုၵ်ႉတေၵူၼ်ႇ,ၸိုၼ်ႈ NC) လုၵ်ႉတႃႈၵုင်ႈပွၵ်ႈမိူဝ်းၸိုၼ်းငဝ်ႈငုၼ်းသိင်ၵိဝ်ႉ။ လႂ်ၵေႃႉလႂ်ၽွႃ,လႂ်လုမ်း ၼၼ်ႉမိူင်းၸွၵ်ႈမိူင်း ပိုၼ်ၽဝ်ၶ,ပွင့်ၸၸႈသိုၵ်းမၢၼ်ႈၵွတ်း ဢမ်ႇ,ထုၵ်ႇ,။

11.2.05 q ၽူႈၼမ်းလုမ်းဢူလၢႆးလီလၢဝ်းၸိူဝ်းၽွမ့်ၶူမ်ႈ UNA လၢတ်ႈဝႃႈ လွင်ႈတိၵမ်ၽူႈၼမ်း တႆးၸႆႉၸၸဝႃႈ သိုၵ်းမၢၼ်ႈဢမ်ႇ,ၼၼ်ႈၵွတ်းၼၼ်ႈပဵၼ် လွင်ႈၽွမ့်ၶူမ်ႈသင်။ ၶွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်း လူင်ၽွႃ,ၸွၵ်ႈမိူင်း ဢမေႇ,ရိၵၼ်, US State Dept. ၵေႃႈ ဢွၵ်ႇ,လိၵ်ႈတိုၵ်းသူၼ်း ၶွႆႈပွႆႇ,ၽူႈၼမ်းတႆး။

12.2.05 q ၽူႈတိၼ်း UN ၵေႃႈလၢတ်ႈဝႃႈ မႆႈလွႆလွမ်း လွင်ႈမၢၼ်ႈတီႈၽူႈၼမ်းတႆး။

q ပလိၵ်ႈမၢၼ်ႈၸဝ် ၵူၼ်ႇ,သွၵ်ႈတဝ်ၶိူၼ်းၸုၼ်ထုၼ်းဢူး/ၸႂ်ႈၸတ်းသေ ၽိဝ်ႈၵူၼ်ႇ, ၸွမ်းၽိဝ်းတိူဝ်း **2** ၸိူင်ႈ ဢိၵ်ႇ,ၽိုၼ်လိၵ်ႈလႆႈတင်းၸမ်။

14.2.05 q လဝ်ႈၵႂႃႇ,ၽွႃ ၵူၼ်ႇ,ၸဝ်ႈၵျလွမ်သိုၵ်းတိင်းသိင်, တီႈတႃႈၵုင်ႈ တုၵ်းယွၼ်းၶွႆႈပွႆႇ,ပၼ် လဝ်ႈသိူဝ်ထိၼ်ႈၵေႃႈ လႆႈထုၵ်ႇ,တွပ်ႇ,ထိင်ဝႆႉၶူဝ်။ လဝ်ႈၸႄႈတီႈမၢၼ်ႈၸဝ်သင်ႇ,ပိၵ်ႉ ၸွမ်းပၸီး OCS ၸွင်ၸုၼ်ထုၼ်းဢူးၸလႈ ၵူၼ်းၵွတ်းၵၢၼ် **2–30** ၵေႃႉ တူၵ်း ငၢၼ်း။

15.2.05 q ပလိၵ်ႈမၢၼ်ႈၸဝ်ဢဝ်မိူဝ်းထိုဝ် (ၵွၼ်းၽူၼ်း) တင်းၸူဝ်းၸွင်ၸုၼ်ထုၼ်းဢူးၸိုၼ်း သူင်,ပၼ်လုၵ်ႈမေႃတီႈၶိူၼ်းသေ လၢတ်ႈဝႃႈ ၶႃႉၸဝ်ဝႆႉၵေႃႉတီႈယဝ်ႉ။

17.2.05 q ၵိမ်ၶူဝ်ပဝ်ႈလုမ်းမွၼ်း လၢတ်ႈဝႃႈ– လိူဝ်းၽူႈၼမ်းမိူင်းတႆး လႆႈထုၵ်ႇ,တိၵေႃႈ လုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်းၸဝ် သမ့်တိၵ်ႇ,ယိၼ်ဝႆႉသေ သမ့်ဝႃႈသိုပ်ႇ,ၸိုၼ်ႈ NC ယူႇ,ထိင်ႈၸႆႉ ဢမ်ႇ,ၶူႉတီႈပွင်ႇ,မၼ်း။

18.2.05 q ၵပ်းၵႂႃႇ,လွင်ႈၽူႈၼမ်းလုမ်းတႆးၸၼ်ႉ ပလိၵ်ႈမၢၼ်ႈၸဝ် ၵူၼ်ႇ,ၶွင့်ဢုပ်ႇ,ထၢမ်ၵူၼ်းလူင် လုမ်းရၸိင်ႇ,၊ လုမ်းၸျၢင်းၸဝ် လိူဝ်းၸဝ်ႈပႃးပဵၼ်လုၵ်ႈလုမ်း UNA ။

22.2.05 q ၽွင်းတိၼ်းၸလႈ ၵိမ်ၶူဝ်ပဝ်ႈ ၸုၼ်တႃႇ,ၵေး (ဢႃႇ,ယု **70**) သိင်ႈမုၼ်ၵူၼ်ႇ,တီႈၶိူၼ်း မၼ်းလဝ်ႈ ဝိင်းၸမ့်ၸမ်း။

23.2.05 q ပႃႇ,တီႇ,လၢဝ်းၸိူဝ်း **5** ပႃႇ,တီႇ, ၶူမ်ႈၵၼ်တိမ်ႈလိၵ်ႈလူး ၶူဝ်ပဝ်ႈ ၸဢၽ (တၢၼ်း သူလုၺ်,) တုၵ်းယွၼ်းၶွႆႈပွႆႇ,ပၼ် ၸုၼ်ထုၼ်းဢူး ၸလႈ ၽူႈၼမ်းၼၼ်ႉမိူင်းတႆးသိင်ႈ။

24.2.05 q သိုၵ်းမၢၼ်ႈၵူၺ်ႈတီလွၵ်ႈ ၸုမ်သိုၵ်းလူင် ပႃႈမီင်, တင်းမေႃးၶၢင်း (ၽႂ်ႈ,မၢၵ်ႈမီး တပ်ႉလုမ်း 1 ၵူၼ်း လဝ်ႈသိုၵ်းလူင်ပၢင်,ၽႄႈ) တီႈၶေႃႈၵွင်းမူး မိူင်းတူၼ်။

28.2.05 q လဝ်ႈၶႄႈတီႈၸွၵ်ႈၸင်ၵိၼ်းသိၼ်,ၸဝ် ၵမ်,ပၼ်ၽူႈတၢင်ၶႄႈ (lawyer) ၸဝ်ႈႁူပ်ႉ ထူပ်းၸုမ်ထုၼ်းၵူးၸဝ်။ ၵႄးသုၼ်,တူဝ်ၶႄႈႁိုၼ်းၸုမ်ထုၼ်းၵူး 6 လမ်း ၵၼ် လွႆႉၵၢၼ်ၸွမ်,ပၼ်ၶိူ,မၼ်းလဝ်ႈၵေႃႈ ထုၵ်ႇႁူပ်ႉယိုတ်းၵဝ်ၵူၺ်ႈ။

1.3.05 q လဝ်ႈၶႄႈတီႈမၢၼ်ႈ ၵဝ်ၸုမ်ထုၼ်းၵူးၸဝ် 3–4 ၵေႃႉ တၢင်,ၸိုၼ်ႈလုမ်းတြႃးသေ လိင်ႈၵူၼ်းၵဝ်လိုင်ႈလူလိုၼ်ႈ ၶေႃႈလိလမ်ႈမႃႇ 121, 124ၵ, 17–1 ၵၼ်ၶၼ်း ဝႃႈ ၸႃႉၸ်ၢယႃႉလိူဝ်ႈသိင်ၶႄႈတၢလိုင်ႈမိူင်း။

4.3.05 q သိုၵ်းမၢၼ်ႈၸိုၼ်းပွႆ,ပၼ် လုင်းၸုမ်ပႃင်ႉ၊ သိူဝ်ၶွင်၊ ၵူးလူၼ်ႉမွင်,၊ ၵူးတူဝူလ်,၊ ၸူၺ်,ၸူၺ်,ၵေႃ,လိင်း ၸဝ်။

q ၸုမ်ထုၼ်းၵူးၸဝ်လႆႈထုၵ်,ၵဝ်ၸိုၼ်ႈလုမ်းတြႃး ပွၵ်ႈထိ 2 ။ ပႆ,ပႃးလဝ်ႈသိူဝ်ထီၼ်ႈ။

7.3.05 q သိုၵ်းမၢၼ်ႈၵူတ်ႉၶႃႇ 2–30 ၵၼ်လဝ်ႈသိုၵ်း လၢၼ်,သူလ်,တႃႉ, ၵွၼ်ႁူဝ်ၵူၺ်ႈ,သွၵ်ႈ တဝ်ၽိဝ်ႈတေႃႉၵဝ်ၸူဝ်းၸွင်သေ ပိၵ်ႉပိတ်ႈႁူင်းတေႃ,လွင်း (ၸသီႉၶူဝ်ႉ) ၸွင် ငဝ်ႈငုၼ်း SSA-N တင်းပေႃႈလိင်ႉၶၸ,ႁူမ်ႈၵၼ်ပိုတ်,မႃးလႆႈပီ [ၵၼ်ပိၼ်တီႈႁႃ ငိုၼ်းၸဝ်ႈမုၵ်ႉလုမ်း] ႁိမ်းဝၢၼ်ႈၶွင်မႃႉ လပ်းလိၼ်လိၼ်ၶၸ, ၼႂ်းလေႉဝိင်းမူ,လေႉ –တွၼ်ႈတႃႇ,ၸၢၽိယႃႉႁိတ်ႉပႆႈမၢၵ်ႈမီးလုမ်းတႆးယၢပ်,ၵိၼ်း။ ၵွပ်ႈဝႃႈပၢင်တေႃ, လွင်းတၢင်,တီႈတၢင်,လုမ်းၶၼ်ႉ သိုၵ်းမၢၼ်ႈၵမ်,ၵူၺ်ႈ,တိူဝ်ႉသင်။

9.3.05 q ၵၼ်တီလွၵ်ႈၵုမ်းၸင်ၵူၼ်း 30 ၵေႃႉ မိူဝ်ႈႁူဝ်လိုၼ်ၵၢင်လိုၼ်ၽိုပ်ႉပိဝ်ႉရီႉၶၼ်ႉ ပွႆ,ပၼ်ၸိုၼ်းၵမ်ႈၽွင်ႈ ၵိုတ်းဝႆႉ 15 ၵေႃႉ။

10.3.05 q လုၵ်ႈမေႃးၶလႈ ၵိမ်ၽူႈၶမ်းၼႂ်းႁူဝ်သိူဝ် ၵူၺ်,ယွၼ်းထူပ်းၸုမ်ထုၼ်းၵူး၊ လႆႈၶုတ်း ၸဝ်ၵေႃႈ ၵမ်,ပၼ်ႁူပ်ႉ။ တေလႆႈထူပ်းမိူဝ်ႈလွႆၵေႃႈၵမ်,ႁူ။

ထိုင်/

ၽူႈတွႆ,ႁွၵ်ႈ

မိူဝ်ႈပိုၼ်ႈၵဝ်ၽႂ်ႈလုတ်,ႁၢင်သိူဝ်ၶၼ်ႉ ၵူၼ်းဝၢၼ်ႈၵေႃႈ ၵူၺ်,တူလ်းတင်းဝၢၼ်ႈသေ ၵွၼ်ၵၼ် လၢတ်ႈၵေႃႉႁူးၵေႃႉတၢင်း။ ၵၼ်ၸဝ်လၢတ်ႈၶၼ်ႉ ယူဝ်ၽူႈတွႆ,ႁွၵ်ႈၵေႃႈ ၼိူင်ႈငိၼ်းၶလႈ ၸိုၼ်းတေႃႉတႆႇ, ၼႂ်ႈၶၶိတ်းၶိူင်ႈ။ ၸဝ်လၢတ်ႈၼႆႉ လီၼိူင်ႈၸူဝ်ၵေႃႈမီး၊ လီဝူၼ်ႉလွမ်းၵေႃႈပႃး။

t တူလ်း ! ယူဝ်ဝႃႈပိၼ်သိူဝ်ၶႄး၊ ႁဝ်းၵၼ်ႉၵွၼ်ၵၼ်လိင်ႉမႃးပေႃးၽၢၼ်။ လၵ်းၶတႉသမ်ႉပိၼ်မိဝ်းႁွႆႉ။

u ၵႃႉ ! သိူဝ်ၼႆႉ ပေႃးၸင်ဝႆႉသေၵွႆ,ပၼ်ၶႆ လၢင်ႈယိၼ်းပိၼ်မိဝ်းၵူၺ်,ႁႃႉၼႆႉ။

q ပေႃးႁွင်ႉၵွၵ်,သိင်မိဝ်းၶတႉ ၶေႃးပိၼ်သိူဝ်တွၼ်ၵိူဝ်ႈၼႆႉ။

v ပေႃးလုတ်,ႁၢင်မၼ်းလႆႈၶတႉ ပိုၼ်ႈလူဝ်,တွႆ,ႁူဝ်မၼ်းၵွႆးယူဝ်ႉၵေႃႉ .... ။

s ႁိူဝ်ႉ ! ႁဝ်းဝႃႈပိၼ်သိူဝ်ၶလႈ ၵိူဝ်းလႆႈပိုင်ႈၵိင်ဝႃႉ။ ပေႃးပိၼ်ၶႆၶတႉ ၵဝ်မၼ်းပွႆႉလွပ်းၶူၵူလ်းၵိူဝ်ႈၼႆႉ။

တႆႇတႃႈၵုင်ႈ

သိူပ်,မႃးၶႄႈ 6

တင်းမိူင်းၶၼ်ႉ မၼ်းလဝ်ႈလႆႈထုၵ်,ၵူၼ်းမိူင်း တွတ်ႈၸိပ်းၵၢင်လွႆလိူၵ်ႈပိၼ်ၽူႈတိၼ်း (ၽွင်း တိၼ်း)မႃး။

ၵိင်ၶိူဝ်လွင်ႈပွင်သၢင်ႈပၼ်ႁိင်း ၵမ်ႉလွႆႈ ၶႄႈၵၢၼ်သုၼ်,ႁူမ်ႈတင်းလႆႈ ၶၼ်ႉသေ ၼႂ်းပီ 2003 ၼႆႉ ၵေႃလိၵ်ႈလႆးၽိင်ႈၶငႈ လေႉဝိင်း မူ,လေႉ လႆႈၶွပ်,တွၼ်ႈပၼ်သူးရၢင်းဝၼ်း သိူဝ် ၸၢၼ်,ၽႄႉ။

ၶႄႈတေလပ်းတၢလိမ်းမိူင်း 13 ဝၼ်း ၽွင်းတိုၵ်ႉပိၼ်ၵိၼ်း ယူ,တီႈၶွၼ်းၶၼ်ႉမၼ်းလဝ်ႈ တၼ်းလႆႈႁူႉလွင်ႈ ၽူႈၶမ်းတႆး (ၸုမ်ထုၼ်းၵူး၊ လဝ်ႈသိူဝ်ထီၼ်ႈ၊ လႆးၶုတ်းၸဝ်) လႆႈထုၵ်,လုမ်း သိုၵ်းမၢၼ်ႈတီလွၵ်ႈတီႈတူၼ်ႈတီး တႃႈၵုင်ႈၶလႈ ယိင်ႈၸိၼ်းထိင်ႈႁိင်း တၢင်းပိၼ်မၼ်းလဝ်ႈ လိူဝ် လွႆမႃးသေၵဝ်,။

မိူဝ်ႈမၼ်းလဝ်ႈလုၸွႆႈၵူၺ်,ၼႆႉ ၵိုတ်းဝႆႉမေႃး ၶၢင်း–ပႃႈၶၢင်းၸမ်းလိင်း ၵိၵ်,လုၵ်ႈလၢင်း 6 ၵေႃႉ (လႆး 3 ယိင်း 3)။ ဝၼ်းပူၼ်ႉၸၢပ်ႈတူဝ် ႁွပ်,ႁူဝ်ၸဝ်ႈႁိဝ်ႈ (24.2.04) ၶၼ်ႉ ပေႃႈဝၢၼ်ႈ ၶမႈမိူင်း၊ ထဝ်ႈဝၢၼ်ႈထဝ်ႈၶႄးၸဝ်၊ ၵူၼ်းၼႂ်းၵေႃ လိၵ်ႈလႆးလေႉဝိင်းၶမ်ႉၸမ်း၊ မူ,လေႉ၊ လေႉ လၢၼ်ႉ၊ ပၢင်,သႆး ၵိၵ်,တၢင်,တီႈ။ ၽူႈၸဝ်ႈပႃ, တီ, SNLD ၸဝ်၊ လုမ်းၵူၼ်းၶုမ်,/ၶၢင်းယိင်း ၼႂ်းထုင်ႉမၢဝ်းၸဝ်၊ ပႃးလိမ်ၽူႈႁႃပ်,ၵၢၼ်ၸုမ်ၼႂ်း မိူင်းမၢဝ်း(မိူင်းၶၸ,)ၵမ်ႈၽွင်ႈ ၵူၺ်,ၸဝ်ႈႁူမ်ႈလွမ်း သူင်,ၶပ်ႉႁူဝ်ႁိင် မိူၼ်ၶင်,ၼႂ်းၸိပ်းႁၢင်ႈလိူဝ်းၼႆႉ။

[ယူ,တီႈလုမ်းတွႆ,ႁွၵ်ႈၵေႃႈ ယိၼ်းမွင်လွႆ သေးလႆ ၶပ်ႉယမ်လဝ်ႈသိူဝ်ႁူမ်,မိူင်းယွႆ,ယွႆ,ၶမ် ၶမ်။ ပိုၼ်းတူဝ်ၵိပ်ႈမၼ်းလဝ်ႈၵေႃႈ တေၵဝ်သွႆ, ပႃးၼႂ်းတွၼ်ႈ ၽွႆပိၼ်ၽွႆၼႂ်းလိူင်ႈတႆး ၼႂ်းၵွၼ်း ၶေႃၽိုၼ်ၶႄႈယူ,]။ O

INDP 218 SHAN.pmd 12 22/3/2548, 17:51

ယၢမ်းတိုၵ်ၵၢမ်ၽူႈၶေႃးတႆး

လိၵ်ႈၵၢၼ်ႈၽွၼ်းႁိုဝ် ၶေႃႈၽိုင်ႈၶေႃႈႁၢင်ႈ

ဝၼ်းမိူဝ်ႈၼႆႉ ၵၢၼ်လၢၵ်ႈလၢႆး ပိူၼ်ၶဝ်, လိုဝ်းလင်သေ တုမ်ႇတိူဝ်ႇၶဝ်းယႂ်ႇ,လူင်ၼႆႉပိူၼ်လွင်ႈ ၽူႈၼမ်းမိူင်းတႆး လႆႈထုၵ်ႇ,တီလွၵ်ႈမိူဝ်ႈဝၼ်းထိ **9/2/05** ၼပ်ႉၶူဝ်သိပ်းပေႃ တင်ႈၸႄ,ၶူဝ်ပဝ်ႈ SNLD ၸုမ်ထုၼ်းၵႃး၊ ၶူဝ်ပဝ်ႈ SSPC လၵ်ႉ သိူဝ်ထႅမ်းၶဝ်၊ ဝႃးသေလၢႆၽၢႆ,လၢႆလုမ်းၶူမ်ႈၵၼ် ၵွတ်းပၢင်ၵုပ်,ၵူဝ်းလိၵ်ႉလၢႆႉလူင်ႉလိင်းၵၼ် မိူဝ်ႈဝၼ်းလိူဝ်ႇလၢတ်ႈလိုင်ႈတၢႆး (**7/2/05**) တီႈ ဝီင်းတူၼ်ႈတီး **2** ဝၼ်းၶလႈ ၽွင်းတိုၵ်ႉၵၢင်ႈၵႂ်ၼ်း ၶိုင်ပွင် ပၢင်ၸုၵ်းထူပ်းဝၼ်းမိူင်းၶူမ်ႈတုမ် ၶိူၼ်း ၸုမ်ထုၼ်းၵႃး တႃႇၵုင်ႈ ၵၢၼ်ၽူႈတီၼ်းလၢဝ်း ၶိူဝ်းၶဝ် ၵၢၼ်းမႃးၶိုၼ်ႈၶွတ်ႈၵုပ်,ၵုမ်ၵိၼ်ၶဝ်ႈ ၶူမ်ႈမူ,ၵၼ်။

ဝႃးသေၶိၼ်,လူၼ်ႈ ထုၵ်ႇ,တီလွၵ်ႈ (**18/10/04**)ယဝ်ႉ မိူဝ်ႈ **19–20/10/04** ၼၼ်ႉ ၽူႈၵွၼ်းတိူင်း (လႃႈသီဝ်ႈ၊ တူၼ်ႈတီး၊ ၵိင်းတုင် ၵိုၵ်ႉ,ၼွင်းတၢင်,လေႊမိူင်း) ၶွင်ႉလၢတ်ႈၽူႈတီၼ်း လုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်းၶဝ်ဝႃႈ ပေ,လသီ, မိူၼ်ၵဝ်, ၵၢမ်,လိၵ်ႈလၢႆႉသင်ၼၼ်ႉ ၶူဝ်ပဝ်ႈ SSA-N လၵ်ႉ လွႆမၢဝ်းပေႃး လႆႈႁူ,ထွမ်,လွမ်း။ ၽၢႆ,ၼိုင်ႈ သိုၵ်း မၢၼ်ႈၶဝ်လွမ်ပိုၼ်ၵွၵ်ႉ,ၶေႃႈလႆႈလွႆ (ၶေႃႈၵၢမ်ႈ တပ်ႉ) **13** ၶေႃႈ ၼိူဝ်လုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်းၶဝ်မႃး။ ပႃးၶေႃႈၵၢမ်ႈယႃ,ၶွႆႈၵပ်းၵႃႈ,ပႃ,တီ,ပႃႈမိူင်း ၼိူဝ် လိၼ်တႄႉလိၼ် ၵိုၵ်ႉ,လုမ်းသၢၼ်ၶတ်းတၢင်း ၼွၵ်ႈ။

ထိုင်မႃး **4–5/11/04** SSA-N ၽိတ်ႈ မွၵ်ႇ,ၵွတ်းပၢင်ၸုၵ်းထူပ်းၵိုတ်းသိုၵ်း **15** ပီ တီႈ ငဝ်ႈငုၼ်းသိင်ၵိဝ်ႇသေ ၵွတ်းပၢင်ၵုမ်ၵၼ်ပေႃ, တင်ႈ ပေႃၽူႈပၢႆးမေႃမိူင်းတၢႆး SSTCC ၼၼ်ႉ ၸုမ်ထုၼ်းၵႃး၊ လၢႆးၼုတ်းၶဝ် ၵိုၵ်ႉ,ၽူႈၼမ်း လၢႆၽၢႆ,လၢႆလုမ်းလၢႆတီႈပေႃႈ ၶဝ်ႈၶူမ်ႈလွမ်း။ **24/11/04** ယူ,တီႈ SSA-N တီႇမ်ႈလိၵ်ႈလူး လွမ်လိၵ်ႈသိုၵ်း တၢၼ်းသူလ်, တိုၵ်းသူၼ်းၶွႆႈ ၶွတ်,ၽွတ်ႈ**ၶွင်,သီ,ၵူဝ်းၵုမ်ၽိုၵ်းသၢလိူဝ်ႇလၢတ်ႈ** ၵၢၼ်ယူ,ၵၢင်ၵွတ်းၶူဝ်ၵႃႈ,ပၼ် ၶွႆႈၵူႈၽၢႆ,လူင်ႉ လိင်းၶမးလီၵၼ်ၶိုၼ်းၶလႈ ၵွတ်းၶွႆႈပိူၼ်ႈသူၼ် လွႆပၵ်းတႃမႃး။ ထၢမ်ၵျတၢင်းၵၼ်ပႃႈဝူၼ်ႉၼၼ်ႉ လုၵ်ႉတီႈလွႆပိူၼ်မႃး။ သိုၵ်းမၢၼ်ႈၶဝ်လင်,ၶူႉဝႃႈ ပိူၼ်ပႃႈဝူၼ်ႉ ၵႃးမိူၼ်ႉတၢၼ်း (ၵင်းသႃး) ၵၢၼ် ပိူၼ်ၽူႈၼမ်းသိၼ်းၶူၼ်ႈမွႆႉ,မိူင်းတၢႆး NGSS လွႆႈ

တီႇမ်ႈတၢင်,လိၵ်ႈ။

ဝႃးၼၼ်ႉၵၢမ်,ၶိူင် လၵ်ႉၼႄႈတီႈမၢၼ်ႈၶဝ် ၶွင်ႉၵုပ်,ထၢမ်ပွင်ႉၶၼ ၸုမ်ထုၼ်းၵႃး လွင်ႈႁူ, ၵပ်းၵႃႈ,ၶဝ်ႈၶူမ်ႈ လုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်း။ မၼ်းလၵ်ႉ ပေႃႈၶၵႈလိတ်ႈၶႃႈၶၼ လွင်ႈလၢႆႈထုၵ်ႇ,လိူၵ်ႈပိူၼ် ၶူဝ်ပဝ်ႈပေႃၶူမ်ႈသၢင်ႈ SSJAC (SNLD+SSPC= SSA-N+SSNA) မႃး **5–6** ပီယဝ်ႉၶလႈ လႆႈႁူ, ၶဝ်ႈၶူမ်ႈ ပိူၼ်ၽူႈၼင်းလိုင်ႈပႃးလွမ်း။ လႆႈမေႃး ၶမးထိင်ၵၼ်ၽွင်ႈ။ ၽိူဝ်,ထိုင် **1/1/05** မႃး သိုၵ်းမၢၼ်ႈပိုၼ်ၽဝ်,ဝႃႈ ပၢင်ၵုမ်လိူဝ်ႇလၢတ်ႈ NC တေသိုပ်,ၵွတ်း **17/2** ၼၼ်ႉ တေၵၢမ်,မွၵ်ႇ,ပႃး NLD, SNLD, ပႃ,တီ,ၵူဝ်းၵၢင်ႉ SSKDP **3** လုမ်း (လိူဝ်းလႆႈထုၵ်ႇ,လိူၵ်ႈတင်ႈမႃး **1990**)။ ၽွင်း လူင်ၽၢႆ,ၶေႃႈမုၼ်းၶၢဝ်,သၢၼ် ၵိမ်လွမ်ၵျၢၼ်ၵျေႃ, သၢၼ်းတွပ်,ၶၵႈဝႃႈ ၵွပ်ႈၵၢမ်,လႆႈမွၵ်ႇ,ၶိုၼ်ႈ NC လိူမ်မိူဝ်ႈၵၢင်ပီ **2004**။

ၵွတ်းၼၼ်သေ တင်ႈၸႄ, **8–9** တေႃ,

သင်ၼႆယူ,။ ၵၢမ်,လိူဝ်သေၵိမ်ၶူဝ်ပဝ်ႈပႃ,တီ, တီ,မူဝ်,ၶရေ,သီ, ၵူးထူလ်းမိူၼ်ႉ ၵၢၼ်တိုၵ်ႇၵွၵ်ႉ, ၶွၵ်ႈမႃးပေႃႈဝႃႈ–ၽိူပ်ႉမိဝ်းရီး **12** ဝၼ်းမိူင်း ၶူမ်ႈတုမ်ၼႆႉ ပိူၼ်မေႃးယွၼ်ႉလၢဝ်းၶိူဝ်းၶဝ်ၼမ်းၼႄႈ ၵွၼ်ၵွတ်း လိူမ်မိူဝ်ႈ **1947** ၶလႈ လီၸုၵ်းထူပ်း ၵၢဝ်မုၼ်၊ သမ်ႉမႃးတီၽူႈၼမ်းတၢႆးၼႆႉ ၵၢမ်,လွႆႈ လၢႆးမၼ်း။ လၵ်ႉၵျၢၼ်ယွင်ၶူလ်ႈပေႃႈဝႃႈ လုမ်း သိုၵ်းမၢၼ်ႈၼႆႉ လၢတ်ႈလၢႆးၼိုင်ႈ ၵွတ်းလၢႆးၼိုင်ႈ။ ၵွတ်း NC တႃ,တီႇမ်ႈပိူင်ငဝ်ႈပိုင်းမိူင်းပေႃႈ တၵ်း လႆႈပႃးၽူႈၼမ်းလုမ်းလၢဝ်းၶိူဝ်း။ ၵၢမ်,မွၵ်ႇ,ၶိုၼ်ႈ ပၢင်ၵုမ် NC လွမ်းသေ သမ်ႉပႃႈတီလွၵ်ႈထိင်ႈၼႆႉ ၵၢမ်,မီၼ်ႈ။ ၼွင်းမိူင်းၼွၵ်ႈမိူင်းၵမ်ႈၼမ်ပေႃႈ ၵွၼ် ၵၼ်တိုၵ်းသူၼ်း ၶွႆႈၶိုၼ်းပွႆႇ,ပၼ်ၽူႈၼမ်းတၢႆးယူ,။ ၽၢႆ,ၼိုင်ႈလုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်း **13** လုမ်း လိူဝ်းၶူမ်ႈ ၵၼ်တၢင်,လိၵ်ႈၼွင်း NC ၶွႆႈၵူႈလေႊမိူင်းမီးသုၼ်, လႆႈပွင်မႃမီ၊ တိပ်းတတ်းတြႃး၊ ၽွင်းငမ်းတူဝ် ၵဝ်,ၼၼ်ႉပေႃႈ တေသိုပ်,တၢင်,ထိင်ႈၼႆယူ,။

ၵိဝ်,လွင်ႈသိုၵ်းမၢၼ်ႈတိၵမ် ၽူႈၼမ်းတၢႆး ၼႆႉ ၵွပ်ႈသင်?၊ ပွင်,ဝႃႈသင်?၊ ၵျဝ်းထုၵ်ႇ,လီၵွတ်း ၶိူဝ်?၊ လွင်,ၵျဝ်းမီးလၢႆးလၢင်ႈလွႆႈလႆႈ?။ သၢင်ႇ တေသိုပ်,ပိူၼ်ႁူ,လိူဝ်ႇၶိူဝ်?။ ပေႃးပိူၼ်ႈပွႆႇ–ၵၢမ်,

> **တိၵမ်ၵုမ်းၶင်ၵွင်,သၢၼ်းသုၵျီ,ၼၼ်ႉပွင်,ဝႃႈ ၵၢၼ်ၵူၼ်းမိူင်းမုင်ႈမွင်း တီ,မူဝ်,ၶရေ,သီ,ၼၼ်ႉ ၵွတ်းၶွႆႈသုတ်းဝႃႈႁူ,။ တီလွၵ်ႈၽူႈၼမ်းတၢႆးထိင်ႈပေႃႈ မိူၼ်ၵၼ်တင်းၵွမ်တၢပိတ်ႈသုၼ်,လႆႈလၢဝ်းၶိူဝ်းလေႊမိူင်း။**

11/2 ၽူႈၼမ်းမိူင်းတၢႆးလၢႆလၢႆလုမ်း (ပႃးလိူမ် ၽူႈၼမ်းပႃ,တီ,မၢၼ်ႈ **2–3** ပေႃ) လႆႈထုၵ်ႇ,တီ လွၵ်ႈ ၶူမ်ႈတင်းသိင်ႈ **30** ပေႃ၊ မိူၼ်ၼင်,ပိူင် ပိူၼ်ၶပ်ႉတၢမ်း ၵၢၼ်ၵိုၵ်းပႃး။ လိုၼ်းသုတ်းမၼ်း ပေႃႈ တေႃ,ထိုင်ပေႃးလိသင်,ၵျပ်းၵိုတ်းယိုတ်း ၶူပ်ႈပိတ်ႈ ၵၢၼ်ၶွမ်,ပၼီ,ပႃႈမၢၵ်ႈမီး(OCS) ၶွင် ၸုမ်ထုၼ်းၵႃး ၵွတ်းၶွႆႈၽူႈၵျပ်,ၵၢၼ်ၼွင်းၶွမ်,ပ ၼီ, **20** ပေႃပႃ ၵျမ်းၵၢၼ်မေႃးၶဝ်ႈတိၵ်ႇ,ပိတ်ႈ။

ၵိုင်ၼိူဝ်လွင်ႈၼႆႉ ၵူႈၽၢႆ,ၵူႈလုမ်းပေႃႈ ထတ်းသၢင် လိၶၼးၶသွသွမ်းလုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈ (ပႃးလိူမ် US, UN, EU)။ ၽူႈၼမ်းၼွင်း KNU ဝႃႈ ၵူၼ်းလုမ်းၼွင်းလေႊမိူင်းလိဝ် ၶူပ်ႉၵုမ်ၵၼ် (ဝၼ်းလိုင်ႈတၢႆး **7/2**)ၼႆႉ ၵၢမ်,ၽိတ်းသင်။တၵ်း လႆႈၶွၼ်ႈတႃ,လူင်ႉလိင်းၵၼ်။ သမ်ႉမႃးတီလွၵ်ႈ ၽူႈၼမ်းတၢႆးၼႆႉ ၵၢမ်,ထုၵ်ႇ,။ ၽူႈၼမ်းၼွင်းလုမ်း မွၼ်း NMSP ပေႃႈဝႃႈ တႃ,ၶွႆႈမၢၼ်ႈပွႆႇ,လၵ်ႉသိူဝ် ထိၼ်းၼႆႉ ပိူၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း SSA-N/SSNA ။ သင် ၵၢမ်,ပွႆႇ,သေ ၵၢမ်,ၶိုၼ်ႈ NC ပေႃႈ ၵၢမ်,ၽိတ်း

ပွႆႇ,ၶဝ်လၵ်ႉ ၵျဝ်းတေၵွတ်းၶိူဝ်?။ လိူဝ်းၼႆႉပိူၼ် ႁၢမ်းထမ် ၵၢၼ်လီၶၢႆႈလွႆ။

ၵမ်ႈၽွင်းထတ်းသၢင်ဝႃႈ ၵၢၼ်တီၽူႈၼမ်း တၢႆးၼႆႉ ၵၢမ်,မိူၼ်ၵၢၼ်ၵုမ်းၶင်ၵွင်,သၢၼ်းသု ၵျီ,။ ၶၢဝ်းတၢင်း **3–40** ပီပႃၼႆႉ ၵၢင်လွႆၵူၼ်း မိူင်းၼႆႉ ၶႂ်ႈလႆႈၶႂ်ႈပိူၼ်သင်။ ပိူင်လူင်မၼ်းပေႃႈမီး **2** ယၢင်,ၵူလ်း။

(1) သုၼ်,လႆႈတီ,မူဝ်,ၶရေ,သီ,

(2) သုၼ်,လႆႈလၢဝ်းၶိူဝ်းလေႊမိူင်း။

ၵွပ်ႈၼႆပေႃးဝႃႈတိၵမ်ၵုမ်းၶင်ၵွင်,သၢၼ်း သုၵျီ,မႃး (မိူဝ်ႈ **30.5.03**) ၼၼ်ႉပေႃႈ ပွင်,ဝႃႈ ၵၢၼ်ၵူၼ်းမိူင်းမုင်ႈမွင်း တီ,မူဝ်,ၶရေ,သီ,ၼၼ်ႉ ၵွတ်းၶွႆႈသုတ်းဝႃႈႁူ,။ ၵမ်းၼႆႉပေႃးမႃးတီလွၵ်ႈ ၽူႈၼမ်းတၢႆးထိင်ႈပေႃႈ မိူၼ်ၵၼ်တင်း ၵွမ်တၢ ပိတ်ႈသုၼ်,လႆႈလၢဝ်းၶိူဝ်းလေႊမိူင်း။ ၵွပ်ႈၼႆတေ လႆႈဝႃႈ ၼွင်းမိူင်းၶူမ်ႈတုမ်ယၢမ်းလိဝ်ၼႆႉ ၵၢမ်,ၵိုတ်း သင်ယဝ်ႉ။ ၵ

ၼႂ်းၵူႈလုမ်းတူၵ်ႇၼိုင်ၵၢၼ်မိူင်း ၵၢၼ်သိုၵ်း တင်းသီင်ႈၼၼ်ႉ ၵႆႉလီၼၢၵ်းလွၵ်ႇၸီလွၵ်ႇတၢႆ,သိုၵ်း မၢၼ်ႈလိူဝ်ပိူၼ်ႈသုတ်းၼႆႉ ပဵၼ်လုမ်းတႆး။ ပေႃး တီႈၵႂ်ႈၵၼ်တင်းလုမ်းဝႃႉလိူင် မီးသိုၵ်းမီးငိုၼ်း ၼမ်သေတႃႉ ၵမ်ႉပေႃးမီးၵၢၼ်မိူင်း။ သမ့်လိုဝ်ႈ သီင်လုၼၵ်ႈဝႆႉယွၼ်ႉယႃႈမဝ်းၵမ်။ လုမ်း NLD ၵွင်ႉသၢၼ်းသုၵျီ,ၶဝ်သမ့် ၵၢၼ်ပႃးမိူင်းၶဝ်လိုဝ်း ယွၼ်ႈတင်းလုမ်ႈၾႃႉ။ ၵူၺ်းသမ့်ၵမ်ႉမီးၵၢၼ် သိုၵ်း(ၵမ်ႉမီးၼီပွ်ႇငႄႈႁွင်ႇၼႄၼ်ႉသင်)။ လုမ်းတႆး သမ့်မီးၸူပ်းမီးလေး (ပၵ်းၾၢင်ၵၢၼ်မိူင်းပဵၼ် လုမ်းၸုမ်ထုၼ်းၵူႊလုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်းပဵၼ် SSPC, ၵၢၼ်တိုၵ်ႇသၢၼ်ၶတ်းတိုၵ်းတေႃးသမ့်မီးSSA-S, ၵၢၼ်ၼွၵ်ႈမိူင်းမီး SDU)။ ႁွပ်ႈၼႆႉ သိုၵ်းမၢၼ်ႈ ၶဝ်တေၼပ့်သွၼ်ႉဝႃႈပေႃးၵမ်ႉၽဵဝ်ႈပိူတ်ႈလုမ်း တႆးၵမ်ႉလႆႈ။ ပေႃးၵၢၼ်တႆးႁွ်ၵေႃႈ တၵ်းတေ ယွၼ်ႈၵူႈလၢဝ်းၼိူဝ်းတိူဝ်ႇသၢင်ႈလွမ်း။ တၢင်ႉလုမ်း ၵေႃႈတေတူင်ႇယၢပ်ႉ၊ ႁွပ်ႈတႆးၵေႃႉၵွၼ်ၶတ, ပိုၼ်းပၢင်လူင် တွၼ်ႈတႃႉသုၼ်ႉလႆႈလၢဝ်းၼိူဝ်းမႄး၊ ပေႃးမိူင်းတႆးၵမ်ႉၼမ်းၼႄႈလႆႈၵေႃႈ ၵၢၼ်လၢဝ်း ၼိူဝ်းတၵ်းႁွ်–ၵၢၼ်ထတ်းႁၼ်ၼင်ႉၼႆႈၵေႃႈမီး။

ၵမ်ႈၽွင်ႈဝႃႈ ထုၵ်ႉလႆႈလွၵ်ႇလႆးၼမ့်ၽိုင်ႈ ၼမ့်ၵွႆႈ၊ လႆးၵၢၼ်မိူင်းတေႃႉသူး၊ ၶတ်းလွၵ်ႇလၢတ်ႈ ၵၢဝ်လီလီ။ ၾႆႇ,ၼိုင်ႈ ၵၢဝ်လႆးၽွင်းတၢင်ၶဝ်ႈ ႁႃ US, ASEAN, ထႆး၊ ၶၶ,၊ ၵလႃးၶဝ်။ ပေႃး ပိူၼ်ႈလၢတ်ႈဝႃႈလွမ်း ယူဝ်လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၶဝ် ထွမ်ႉ။

ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႃႈဝႃႈ တၢင်ႉလႆးတၢင်ႉတၢင်း ၼႆႉ ၵမ်ႉပွင်ႉသင်။ ၽူႈၼမ်းတႆးလိူဝ်းၼႆႉ ၵိုင်ႉလီ လႃးယူႉ။ ႁွပ်ႈၶဝ်ႁဵတ်းငူးလိူမ်ထႃႈၶွၼ်ႉမႄးလဵမ် လွ်။ တႃႉလွႆႈၶဝ်ၵွၵ်ႉလႆႈၼၼ်ႉ လီလွၵ်ႇလႆးၸိူင်၊ လႆးသိုၵ်း၊ လႆးတွပ်ႉတီႈၼ်း။ လိူဝ့်ၼင်ႉ,ၸုၼ်သႃႉ, ထုၵ်ႉတီလႂ်ပ်းတီႈတူၼ်ႈတီး မိူဝ်ႈ **20.10.1969** ၼၼ်ႉ ၵိူင်ၼိူဝ်လုၵ်ႈၼွင့်မၼ်း (ၼႂ်းလုမ်း SUA ႁွမ်းမိုဝ်းၵၼ်တင်း SSA ပၢၼ်ၼၼ်ႉ) ႁူမ်ႈၵၼ် ဝၢင်းၽၢၼ် ႁူႉ,တီလႂ်ပ်းၵၢဝ်မေယႃရတ့်သီျူဝ်း တီႈတူၼ်ႈတီး မိူဝ်ႈ **16.4.1972** သေ လီၵ်ႈ ၵၢဝ်ၸုၼ်သႃႉ, တေႃႉမၢၼ်ႈပေႃးပွႆႉလွတ်ႈၵွၵ်ႉ။ ႁဝ်းၵေႃႈမင်လႆးၼႆႉ ၵမ်ႉလႆႈၶၼ,?။ ၵေႃႉဝႃႈၼႆႈ ၵေႃႈမီး။

ပဵၼ်ႁိုဝ်ၵေႃႈလီ ၽူႈၼမ်းတႆးထုၵ်ႉတီၵေႃႈ ၵမ်ႉလွ်ႈဝႃႈ ၵၢၼ်ႁဝ်းတေႁွ်ၵမ်းလီဝ် ၼင်ႉၵဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈဝႃႈႁဝ်းမီးလွင်ႈႁူမ်ႈႁွမ်းၵၢၼ်ၵွၼ်ႁူဝ်၊ ႁဝ်း မေႃလွမ်းလႆးသိူဝ်တၢႆသိူဝ်တီႈၼ်းမႄး ပၢၼ်သိုပ်ႇ ပၢၼ်ယူႉ။ ၵူၺ်းၵူႈၵၢၼ်ၼိုၵ်ႈၶၢႆးလိူတ်ႇမႆႈတႃႉႁဝ်း ၵၼ်လီဝူၼ်ႉ/ၶႆႈလွ်/ၵုပ်ႉၵုမ် ႁႃလႆးတူၵ်ႇၼိုင် ၼိုင်ပွင်ယၢမ်းလီဝ်ၶတ့်ပဵၼ် လွင်ႈယၢပ်ႉ,ၵိၼ်းတိပ်ႉ, တၼ်လွ် ၵီဝ်,လူလၢႆႈၽူႈၼမ်းႁဝ်းထုၵ်ႉတီ။ မိူဝ်ႈ လွ်၊ ၽွ်လုမ်းလွ်၊ တေႁဵတ်းႁိုဝ်၊ တီႈလွ် တွၼ်ႈလွ် ငဝ်းလႆးလွ် တၵ်းလႆႈၼိုင်လႆးလွ်၊ လွင်ႈၼႆႉ ပဵၼ် ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၵူႈၾႆႇ,ၵူႈလုမ်း လီမ်တၢင်းၼွၵ်ႈ တၢင်းၼႂ်းထုၵ်ႉ,လႆႈႁူႉပွင်ႇ,ယွမ်းႁပ်ႇဝႆႉယူႉ ၼႆႈတိုၵ်း သူၼ်းၼင်ႉၼႆ။

ၽူႈပွင်ၵၢၼ်တွႆႇႁွၵ်ႈ **(16.2.05)**

ႁၢမ်းထႆး ၵၢၼ်တႆးလီလွ်ႉ

ၼႂ်းႁၢမ်းထႆး ၵၢၼ်တႆးလူင်ႁဝ်း ပႆႇပေႃး ယၢမ်ႈလွ်ႉ၊ သမ့်လီၵၢဝ်လွ်ႉၼၼ်ႉမီးသွင်ၶေႃႈ။ ႁွပ်ႈ မၼ်းလၢင်ႈႁဵတ်းႁွ်ႈၶေႃႈႁၢမ်းႁဝ်းငၢႆႈလွ် သေၶဝ်ႈၵၼ်လႆႈလီ။

- u ၼັກ (သီင်ထႆး–**ၼၵ်း** သီင်တႆး–**ၼၵ့်**)ပွင်, ဝႃႈ ၽူႈၵေႃႉၵၢၼ်ႁဵတ်းၵၢၼ်သင်ၵမ်ႉဝႃႈ၊ လွ်ႉ ၶၢဝ်းလွ်ႉယၢမ်း ႁဵတ်းလပ်းၵပ်းတၢမ်းႁူ။ ၵမ်ႉလွ်ႈႁဵတ်းၵမ်ႉယဝ့်၊ ႁဵတ်းသေပိူတ်ႈဝႆႉ ပဵၼ် ပွၵ်ႈပဵၼ်ၵမ်း။ တူဝ်ယၢင်ႉမၼ်း–
- u student ນັກເຣີຍນ (ၼၵ်းႁိၼ်း) **ၼၵ့်ႁဵၼ်း** လုၵ်ႈႁဵၼ်း ၽူႈလွ်ႉၶၢဝ်းယၢမ်း ၼပ့်လိူၼ်ၼပ့်ပီ ႁဵၼ်းလိၵ်ႈႁဵၼ်းလႆးယူႉတႃႉသေ။
- u ສິ່ງ (သိင်,) **သိင်,** ပွင်,ဝႃႈ သၢင်သိင် သၢင်သိင်, သၢင်သမ်, ၊ ၵၢၼ် (thing, object, article)။ ႁွပ်ႈၼၼ် ၽိူဝ်,တေႁူႉ,လွ်ႉတူဝ်ယၢဝ်း ႁူႉ,လွ်ႉတၢင်,ၶေႃႈၼၼ်ႉ ႁဝ်းလွ်ႉၶေႃႈလိူဝ်ၵၼ် (ႁၢမ်းတႆး ႁူမ်ႈၶေႃႈၵၼ်) ၵမ်ႉလီႁိုဝ်။ တူဝ်ယၢင်ႉ,

ၵိင်းၵလီတ်ႈ	ထႆး	သီင်ၵွၵ်ႉ	တႆး	မၢၼ်ႈ
building	สิ่งก่อสร้าง	သိင်,ၵေႃ,သၢင့်	သိင်,ၵေႃ,သၢင်း	အဆောက်အဦး
textile	สิ่งทอ	သိင်,ထေႃး	သိင်,တေႃး	အဝတ်အထည်
environment	สิ่งแวดล้อม	သိင်,ဝိတ့်လွမ့်း	သိင်,ဝိတ့်လွမ့်	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
politician	นักการเมือง	ၼၵ်းၵၢၼ်းမိူင်း	ၼၵ့်ၵၢၼ်မိူင်း	နိုင်ငံရေးသမား
newsman	นักข่าว	ၼၵ်းၶၢဝ်,	ၼၵ့်ၶၢဝ်,	သတင်းသမား
tourist	นักท่องเที่ยว	ၼၵ်းထွင့်ထီဝ့်	ၼၵ့်တွင်ႈတီဝ်း	ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်
pilot	นักบิน	ၼၵ်းပိၼ်း	ၼၵ့်ဝိၼ်/မိၼ်	လေယာဉ်မှူး
singer	นักร้อง	ၼၵ်းႁွင့်း	ၼၵ့်ႁွင့်	အဆိုတော်

လႆးထိုတ်းႁိုတ်းမၢၼ်ႈ

INDP 218 SHAN.pmd 14 22/3/2548, 17:51

ႁူပ်ႉၶၢဝ်ႇလူင်ႉယႂ်ႇ — လူင်ႉသိုၵ်းဝႃႈယိုဝ်းသိုၵ်းတႆး

1.2.05 လဝ်ႈၼႄႈတီႈၽႃႇ,ၽဵဝ်ႈမူလ်ႇယႃႉ မဝ်းၵမ်ထႆး ၼဝ်ႉၵူတ်ႇ,သွၵ်ႈၶိူၼ်းလဝ်ႈမၵျႃသၢင်း (ၶူဝ်ပဝ်ႉမုၵ်ႉလုမ်းလိူဝ်ႇလၢတ်ႈဝႃႉ WNO) တင်း ၶိူၼ်းၼွင်ႉလႆႈမၼ်းၼုၼ်ၵေႃႇ, တီႈၸမႈၶွင်ႈသွၼ် တင်းၵိဵင်းမွ်ႇ, ၼၢဝ်းယၢမ်းလီဝ်ၵၼ်၊ ႁွပ်ႉထၢင်, ထိူမ်ဝႃႉ ၵိဝ်,ၼွင်ႉယႃႉမဝ်းၵမ် ၵပ်းၵႂႃ,ဝူလ်သျေႃ, ၵင်း တင်း မၵျႃၵျူ, (ၼွင်ႉလႆႈမၵျႃသၢင်း)။

ၼၢဝ်းယၢမ်းၵူတ်ႇ,သွၵ်ႈၼၼ်ႉ လဝ်ႈမၵျႃ သၢင်း ၵမ်,ယူ,ၶိူၼ်း ၼုၼ်ၵေႃႇ,ၸတ ၵႃႉလႆႉထုၵ်ႇ,တိ ႁူ,ၼင်ဝွႆႉတေႃ,ယၢမ်းလီဝ်၊ လဝ်ႈၼႄႈတီႈထႆးၼဝ် လိၸၼႈဝႃႉ ၼဝ်ပီႈၼွင်ႉ ၵိဝ်,ၼွင်ႉယႃႉ ၼႆသေ လိသင်,ဝွႆႉတႃ,တိလွပ်း။

5.3.05 လဝ်ႈၼႄႈတီႈၽဵဝ်ႈမူလ်ႇယႃႉမဝ်း ၵမ်ထႆး ယိုဝ်းတႆႈၵူၼ်းၵႃႉယႃႉၵေႃႉၼိုင်ႉ လိုဝ်ႉ ဝႃႉလႆႈတိမျ,သေ ၶူပ်ႉလႆႉယႃႉၽိုၼ်,ၽိူၵ်ႇ,ၵတ်း တိဵင်ႉ **60** ၵီးလူဝ်း ၶိမ်းဝၢၼ်ႉၶူလ်ႉၼမ်ႇလိၼ်း တူင်,ဝိဵင်းပၢင်မၢၵ်ႇ,ၽႄႉ လေႊတွၼ်ႉၸမႈၶွင်ႉ သွၼ်။ ဝႆႈဝၼ်းမႃး တိလွပ်းၵဝ် ၼႆႊထုၼ်း ဝိဝတ်ႇၵူင်ႇၵႃၵူၼ်ႊ (**36** ပီ) ၼွႆးဝိဵင်းၵိဵင်းမွ်ႇ, ၵၼ်ထၢင်,ထိူမ်ဝႃႉပိၼ်သႆႉလီဝ်တင်းလႆႈတိမျ,။ ဝႆႈၼၼ်ႉ လိၸၼႈဝႃႉ ၵေႃႉလႆႉထုၵ်ႇ,လွပ်းၼၼ်ႉ ပိၼ်ၵူၼ်းလုမ်းသိုၵ်းတႆး SSA-S ၊ ႁွပ်ႉဝႃႉသွၵ်ႈ ၵျၼ်ဝွႆႇၵပ်းတူဝ်သိုၵ်းတႆး လၼ်ႉၼုၼ်သိုၵ်းလူင်၊ ၽိုၼ်ၼၢဝ်,ထႆး တီႈမ်ႉဝႃႉၼင်,ၼႆ။

13.3.05 တင်ႉၸတ,ယၢမ်း**08:00** မူင်း ထိုင်ဝႆႈဝၼ်း သိုၵ်းဝႃႉမွၵ်ႉ **300** ၼဝ်ႉလေႃ,တိုၵ်း သိုၵ်းတႆး ၶိမ်းဝၢၼ်ႉပူးၼႃး ၽႃႇ,ၵွၵ်ႇ,ၼၢင်ႇပႃ ၵမ်,ပေႃးၵႂ်လွႆႇတႆးလိဵင်း။ ၼွႆးဝၼ်းလီဝ်ယိုဝ်းၵၼ် ထိဵင်ႉ ၶိမ်းဝၢၼ်ႉလွႆႇဝိဵင်းၸလႉ SSA-S တူၵ်းသုမ်း **1** မၢတ်,လိဵပ်း **1** ၵေႃႉ။

14.3.05 သိုၵ်းဝႃႉပွႆႉငွႆးလွမ်ယိုဝ်းသိုၵ်း တႆး တီႈဝၢၼ်ႉပူးၼႃး ၶိမ်းၼႄႈမၢၵ်ႇ,တီး။ ပၢင် တိုၵ်းသွင်တီႈၼႆႉ သိုၵ်းတႆးတူၵ်းသုမ်း **2** ၵေႃႉ ႁွင်ႉ **2** လဝ်း၊ မၢတ်,လိဵပ်းၽွင်ႉ၊ ၽႃႇ,ဝႃႉၵေႃႉမီး ၵၼ်တႆႈမၢတ်,။

ဝၼ်းလီဝ်ၵၼ် သိုၵ်းဝႃႉ (တပ်ႉႁွင် **4** ၼလသ **171** ၼသလ ႁူဝ်ႈလမ်ၵွၼ်ၶူဝ်) လႆႉ ၼၢဝ်,သိုၵ်းတႆးမီးၼွႆးဝၢၼ်ႉၼႄႈမၢၵ်ႇ,တီးၼႆသေ ႁူ,ဝိတ်ႇယိုဝ်းၸလႉ တိူဝ်ႇလႃးၵူၼ်းမိူင်းမၢတ်,လိဵပ်း လိူဝ်ၶိဵင်း **4** ၵေႃႉ (**1**) လႆႈသႃ,ၵွင်, **42** ပီ၊ (**2**) ၼၢင်းၵိဵင်ငိုၼ်း **13** ပီ၊ (**3**) လႆႈၼၼ်,ထီ, **43** ပီ (**4**) လႆႈႁွင်း **30** ပီ (**5**) လုင်းတိ **40** ပီ ၸၼႈပိၼ်သိုၵ်းတႆးသေ လွပ်းႁူ,။

ၽႃႇ,သိုၵ်းဝႃႉတိုၵ်ႉထိမ်ၶိဵင်း တႃ,တိုၵ်းထိုင် လွႆႇတႆးလိဵင်းထိဵင်ႉ–ဝႃႉၼႆ။ ၽႃႇ,သိုၵ်းတႆးဝႃႉ– တင်ႉၸတ,သိုၵ်းဝႃႉလူင်းမႃး သၼ်ၵၢင် ၼၢင်ႇပႃ မိူဝ်ႉ **12.3.05** ၵႃးၽူဝ်ႊဝီႊလ် **22** လမ်းၼၼ်ႉ ပႃးယႃႉမႃႉမႃးလွမ်း **4** လၢၼ်ႉ၊ ယႃႉၽိုၼ်,လိူင် (ၶွင်ၽိုး) **300** ၵီးလူဝ်း၊ ၵဝ်မႃးၼႆႈလူင်။ လွင်ႉ ဝႃႉမႃးယိုဝ်းၼႆႉ ႁွပ်ႉမၢၼ်ႉလွႆႉယိုဝ်း၊ ယွၼ်ႉမၢၼ်ႉ တေၵမ်,ပၼ်ဝႃႉယူ, ပွတ်းဝၢၼ်ႉၶူင်ႉ ၶူဝ်ပၢင်, ၶူဝ်ယွတ်ႉ ၶူလ်ႉၵေႃးယဝ့်သေ ၶွႆႉမႃးၽိုတ်ႇယူ, လွမ်းလိၼ်လိၼ်။ ၵမ်းၼႆႉၸတ သိုၵ်းတႆးတေၵမ်, ယိူၼ်ႉၵမ်,ယွမ်းပၼ်မိူၼ်ၵႃႉပူၼ်ႉမႃး။(ၼွႆး **2002** သိုၵ်းဝႃႉလွပ်းသိုၵ်းတႆးတပ်ႉလုမ်း **727** ႁူ, **6** ၵေႃႉ ႁွင်ႉ **6** လဝ်းသေ သူင်,ပၼ်မၢၼ်ႉ) တေ တွပ်,တိၼ်းတေႃ,သူႉႁူ, ဝႃႉၼႆ။

ၽူႈထတ်းသၢင်ၼဝ် လၢမ်းၼၢတ်ႉဝႃႉ လၢင်ႉ ပိၼ်ယွၼ်ႉ **3** လွင်ႉ (**1**) တႃ,ၸၵျႃႉသိုၵ်းတႆး ယႃ, ၶွႆႉႁူ,လွႆႉယၢင်းလိဵင်တိုၵ်းမၢၼ်ႉ။ (**2**) သိုၵ်းဝႃႉ တင်းမၢၼ်ႉ လၢင်ႉမီးၼေႃႉလႆႉလွႆလိၵ်ႉပိၼ်,ၵၼ် သေပိူင်ပိူင်။ (**3**) လၢင်ႉၵပ်းၵႂႃ,လွင်ႉထႆးတိလွပ်း ၵူၼ်းၵႃႉယႃႉ (သိုၵ်းဝႃႉလၢင်ႉထၢင်,ထိူမ်ဝႃႉပိၼ် လွၵ်းသိုၵ်းတႆးၽၢမ်းလိဵၼ် ၶိတ်းၶွႆႉသိုၵ်းဝႃႉၵမ်, ၵျၢၼ်ႉလွႆ)။

တၢင်းၽႃႇ, NDF ၵေႃႉလၢတ်ႉဝႃႉ ၵျပ်ႉၶွင်း လဝ်ႈမၵျႃသၢင်း ၵမ်,ၵပ်းၵႂႃ,ယႃႉမဝ်းၵမ်။ ၽူႈ ၼၢၼ်ပၢၵ်ႇ, SSA-S ၼၢင်းၼိူဝ်းသိၼ်ၵေႃႉလၢတ်ႉ ဝႃႉ ၵူၼ်းၵႃႉယႃႉ မီးဝွႆႇၵပ်းတူဝ် SSA-S ၼၼ်ႉ ၵမ်,လွႆႉၵူၼ်းၵျဝ်း–တွပ်,ထိဵင်ႁူ,ၼင်,ၼႆ။

15.3.05 ၶူဝ်ၼႄႈလုမ်းၵိုတ်းသိုၵ်းၶူဝ် မိူင်း လဝ်ႈမၵျႃၵျူ, လၢတ်ႉမႃးဝႃႉ ၼဝ်ပီႈၼွင်ႉ ၵမ်,ၵိဝ်,ၼွင်ႉသင်ၵၼ်၊ ဝူလ်သျေႃ,ၵင်းၵေႃႉ ၵမ်,ယၢမ်းၵျၼ်ၵၼ်သေပွၵ်ႉ ၼႆယဝ့်။ ၑ

ၽိူဝ်,ပၢပ်းပၼ်ၵမ်းထိ 3

INDP 218 SHAN.pmd 15 22/3/2548, 17:51

ၶေႃႈထၢမ်ႁွင်ႈၵႂၢမ်းလၢတ်ႈလိၵ်ႈလၢႆး

တွပ်ႇ 189 ၵေႃႉ (7.56% ၼႂ်းၽူႈႁၢၼ်ႉ)

1. လွင်ႈလီၸွႆႈၶေႃႈၵႂၢမ်းထႆး ဢၼ်မူၼ်ႉၸႂ်ၶေႃႈၵႂၢမ်းတႆး?။
   - ☐ လီၸွႆႈ **164** (86.7%) ☐ ဢမ်ႇလီၸွႆႈ **25** (13.2%)

2. လွင်ႈလီၸွႆႈ ဢမ်ႇလီၸွႆႈပႃႇလီ မူၼ်ထႆး?။
   - ☐ လီၸွႆႈ **156** (82.5%) ☐ ပႆႇလီၸွႆႈ **33** (17.5%)

3. လွင်ႈလီဢဝ်ၵႂၢမ်းမၢၼ်ႈၸွႆႈတၢင်ႇၵႂႃႇထႃႈ?။
   - ☐ လီၸွႆႈ **21** (11.1%) ☐ ဢမ်ႇလီၸွႆႈ **168** (88.9%)

4. လွင်ႈလီဢဝ်ၵႂၢမ်းမၢၼ်ႈမႃးပိၼ်ႇပဵၼ်ၵႂၢမ်းတႆးသေၸွႆႈ?။
   - ☐ လီၸွႆႈ **45** (23.8%) ☐ ဢမ်ႇလီၸွႆႈ **144** (76.2%)

5. လွင်ႈလီဢဝ်သဵင်ၶိူင်းၵေႃႇတၢင်ႈမႃးယႃႉပဵၼ်သဵင်ၵႂၢမ်းတႆးသေၸွႆႈ?။
   - ☐ လီၸွႆႈ **138** (73%) ☐ ဢမ်ႇလီၸွႆႈ **51** (27%)

6. လွင်ႈလီပိၼ်ႇဢဝ်တီႈၶိူင်းၵေႃႇတၢင်ႈသေ ၸူင်ႇၶွၵ်ႈၵႂၢမ်းမႂ်ႇ?။
   - ☐ လီ **162** (85.7%) ☐ ဢမ်ႇလီ **27** (14.3%)

7. လွင်ႈလီၸႂ်ႉလိၵ်ႈထႆး ပဵၼ်ၽေႃႈသႃႇထိ**ၼိုင်ႈ**
   - ☐ လီၸႂ်ႉ **57** (30.2%) ☐ ဢမ်ႇလီၸႂ်ႉ **132** (69.8%)

8. လွင်ႈလီၸႂ်ႉလိၵ်ႈထႆး ပဵၼ်ၽေႃႈသႃႇထိ**သွင်**?။
   - ☐ လီၸႂ်ႉ **129** (68.3%) ☐ ဢမ်ႇလီၸႂ်ႉ **60** (31.7%)

9. လွင်ႈလီၸႂ်ႉလိၵ်ႈထႆး ပဵၼ်ၽေႃႈသႃႇထိ**သၢမ်**?။
   - ☐ လီၸႂ်ႉ **150** (79.4%) ☐ ဢမ်ႇလီၸႂ်ႉ **39** (20.6%)

10. လိၵ်ႈတႆး/ၵႂၢမ်းတႆးၶဝ်း ဢမ်ႇပိူင်ႈၽႂ် ၸႂ်ႉတိုဝ်းဢဝ်ၶဝ်းၵူၺ်းၼၼ်ႉ လွင်ႈတေလႅပ်ႈယူႇယိုၼ်းယၢဝ်းလႆႈ (ၼႂ်းငဝ်းလၢႆးၵၢၼ်မိူင်းလုမ်ႈၾႃႉယၢမ်းလဵဝ်?။)
    - ☐ တိုၼ်းလႆႈ **99** (52.4%) ☐ ဢမ်ႇလႅပ်ႈလႆႈ **90** (47.6%)

11. ၶေႃႈၵႂၢမ်းၸူင်ႇၶွၵ်ႈမႂ်ႇဢၼ်ၵဝ်ႇၵဝ်ႇလူဝ်ႇၼၼ်ႉ လွင်ႈမီးလၵ်းၸဵင် (Standard) သင်မႃး?။
    - ☐ မီး **91** (48.7%) ☐ ဢမ်ႇမီး **97** (51.3%)

12. ၶေႃႈၵႂၢမ်းဢၼ်တေၸူင်ႇၶွၵ်ႈၶေႃႈမႂ်ႇထိုင်ႈမူဝ်ႇၼႄႈၼႆႉ လွင်ႈၵိုင်ႇမီးလၵ်းၸဵင် ဢၼ်ထုၵ်ႇမၢၼ်ႇလွမ်ႈၵၢပ်ႈပၢၼ် ၸလႄႈ ဢၼ်ၵူၼ်းတင်းသဵမ်လႆႈၸွႆႈ?။
    - ☐ ထုၵ်ႇမီး **189** (100%) ☐ ဢမ်ႇထုၵ်ႇမီး